

22 AT KONFERENCE

**XXVIII. celostátní konference Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP
a 61. celostátní konference AT sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP a
AT sekce Slovenskej psychiatrickej spoločnosti**

Copyright © MAGDALEM s.r.o., 2022

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele MAGDALEM s.r.o. Neoprávněné užití tohoto díla bude trestně stíháno.

ISBN: 978-80-88053-09-5

Konferenci pořádá

**SPOLEČNOST PRO NÁVYKOVÉ NEMOCI ČLS J. E. PURKYŇĚ
A AT SEKCE PSYCHIATRICKÉ SPOLEČNOSTI ČLS J. E. PURKYŇĚ**

ve spolupráci

S PARTNERY

Hlavní město Praha

„Konference byla podpořena z programu hlavního města Prahy pro adiktologické služby pro rok 2022.“

Úřad vlády ČR - Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky

Úřad vlády České republiky

„Konference byla podpořena neinvestiční dotací k financování programu protidrogové politiky ze státního rozpočtu na rok 2021, číslo projektu B-27-05.“

A S PODPOROU

Swixx Biopharma s.r.o.
Accod Healthcare
nal von minden GmbH

HEATON Group a.s.
JK Trading spol. r.o.
EXBIO Olomouc s.r.o.

KNIHA ABSTRAKT

5. – 9. 6. 2022

Kongres hotel Jezerka, Ústupy, Seč

PREZIDENT KONFERENCE

Prim. MUDr. Petr Popov, MHA.

PŘESED A PROGRAMOVÉHO VÝBORU

doc. MUDr. PhDr. Kamil Kalina, CSc.

PROGRAMOVÝ VÝBOR

MUDr. David Adameček

MUDr. Jiří Dolák

MUDr. Andrea Miklovičová

MUDr. Jakub Minařík

doc. MUDr. Viktor Mravčík, Ph.D.

Prim. MUDr. Petr Popov, MHA

Prim. MUDr. Adéla Stoklasová

Mgr. Anna Volfová

PŘESED A ORGANIZAČNÍHO VÝBORU

doc. PhDr. Matúš Šucha, Ph.D.

ORGANIZAČNÍ VÝBOR

Bc. Jana Beránková

Bc. Ivo Černík

PhDr. Martin Dolejš, Ph.D.

Bc. Alan Fína

Ing. Petr Manek

PhDr. Denisa Manková, Ph.D.

Bc. Pavlína Košťálová

AKREDITACE

Asociace klinických psychologů: AKP ČR-VČ/OK/001/2022

Česká asociace adiktologů: ČAA/KK/005/2022

Česká asociace sester: ČAS/114/2022

Česká lékařská komora: 106366

OBSAH

DŮLEŽITÉ INFORMACE PRO ÚČASTNÍKY AT KONFERENCE 2022	8
REGISTRACE	8
POKYNY PRO AKTIVNÍ ÚČASTNÍKY.....	8
STRAVOVÁNÍ.....	8
PROGRAM AT KONFERENCE.....	10
ANOTACE PŘÍSPĚVKŮ KONFERENCE.....	22
Anotace ústních sdělení (řazeno abecedně).....	22
Anotace workshopů (řazeno abecedně).....	72
Anotace posterů (řazeno abecedně)	78
ABECEDNÍ SEZNAM PŘÍSPĚVKŮ KONFERENCE	84
Ústní sdělení	84
Workshopy	84
Postery.....	86

DŮLEŽITÉ INFORMACE PRO ÚČASTNÍKY AT KONFERENCE 2022

Vážení a milí účastníci,

vítáme Vás na dalším ročníku AT konference. Věříme, že se Vám na konferenci bude líbit a odnesete si mnoho inspirujících poznatků.

Oficiální zahájení konference proběhne v pondělí 6. 6. 2022 od 9.30 v hlavním (kongresovém) sále.

REGISTRACE

Registrace pro Vás bude otevřena denně, časový rozvrh naleznete na nástěnce.

Zaplacení registračního poplatku je povinné pro všechny účastníky, tzn. i pro přednášející. Nárok na slevu mají vždy studenti po předložení studentského průkazu, důchodci a členové Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP.

POKYNY PRO AKTIVNÍ ÚČASTNÍKY

Pokud na konferenci budete mít **poster**, předejte jej po **příjezdu na registraci**. My o něj budeme pečovat a včas jej vyvěsíme. Během posterové sekce prosím autory, aby byly přítomni u svého posteru a připravili si krátké povídání o něm (max. 5 min). Letos se budou konat dvě posterové sekce, a to v hlavním (kongresovém) sále v úterý a ve středu.

Přednášející prosíme, aby se dostavili do sálu minimálně **10 minut před zahájením bloku** a nahráli svou prezentaci do PC (ve spolupráci s moderátorem/technikem).

STRAVOVÁNÍ

Abychom zabránili dlouhým čekacím dobám při **obědech a večeřích**, dopředu jste si navolili stravu na celou dobu konání akce. Na základě objednávky dostanete příslušný počet lístků, na nichž bude uveden druh

jídla a které budete při stravování odevzdávat. Upozorňujeme, že v době vydávání obědů nebude otevřena restaurace.

	PONDĚLÍ	ÚTERÝ	STŘEDA	ČTVRTEK
SNÍDANĚ	7.00 – 9.00	7.00 – 9.00	7.00 – 9.00	7.00 – 9.00
OBĚD	12.15 – 14.00	12.00 – 14.00	12.30 – 13.30	od 13.00
VEČEŘE	17.30 – 19.00	17.30 – 19.00	18.30 – 20.00	

Upozorňujeme účastníky, že v pondělí bude večerní raut, žádáme Vás, abyste zvážili objednání večeře na tento večer.

Nezapomeňte, že hotel požaduje **vyklizení pokojů do 10.00** v den, kdy odjíte. Strava a ubytování budou hrazeny na recepci hotelu.

PROGRAM AT KONFERENCE

NEDĚLE 5. 6. 2022

19.00 - 20.00

Recepce hotelu (terasa)

Uvítání účastníků (prezident konference – prim. Popov) s drobným občerstvením

20.00 - 22.30

Malý sál

Přednáška zvaného hosta Alexandra Vondry

PONDĚLÍ 6. 6. 2022

9.00 - 9.30

Hlavní (kongresový) sál

Slavnostní zahájení

9.30 - 10.15

Hlavní (kongresový) sál

Šejvl, J., Popov, P. - „Apolinářská ideologie“ – svoboda a sebe/kontrola v léčebně terapeutickém přístupu léčby závislosti na alkoholu u Apolináře v letech 1948 až 1982

Moderátor: Kalina, K.

10.45 - 12.15

Hlavní (kongresový) sál

Grohol, M. - Poučenie z dejín antickej medicíny: dobré správy pre psychoterapiu závislostí
Mravčík. V. – Válka je vůl
Pokora, J. - Ideologie v adiktologii, adiktologie v ideologii

Moderátor: Popov, P.

12.15 - 12.45

Hlavní (kongresový) sál

POSTEROVÁ SEKCE

Dolejš, M., Považanová, B., Vavryšová, L., Kňážek, G., Banárová, K.,
Suchá, J. - Čeští a slovenští adolescenti v kyberprostoru
Uholyeva, X., Pitoňák, M. - Chemsex v Česku
Skorkovský, T., Vevera, J., Beniš, M., Miovský, M., Popov, P. -
Efektivita ústavní odvykací léčby v ČR u pacientů závislých na
alkoholu a úskalí jejího vyhodnocování
Burza pracovních míst

Moderátor: Stoklasová, A.

14.00 - 15.30

Velký sál

Nepejchalová, M., Brzák, T. - Ne/binární genderová ideologie
Staňková, N., Titman, M. - Chce to čas, jde o nedostatky dovedností
pracovníků, nebo ideologie „dospělosti“ není všemocná?
Karpíšková, K. - NO LIMIT

Moderátor: Mravčík, V.

Malý sál

Rodová, Z., Svěcená, K., Sládková, P., Rogalewicz, V. - Je součástí
adiktologie i péče o lidské tělo?
Bartoňová, M. - Využití hiporehabilitace v rezidenční léčbě závislosti
v psychiatrické nemocnici.
Zachová, K. - Názorové proudy ovlivňující podobu arteterapie v
adiktologii v ČR

Moderátor: Kalina, K.

Modrý salónek

WS - Trantina, F., Feifer, T., Bednář, P. - Systém adiktologické péče
z pohledu klienta a destigmatizace v práci se závislími klienty -
ukázkový kurz

16.00 - 17.30

Velký sál

Bolková, J., Vavřík, I., Kovalčíková, M., Aiglová, E. - Sedm let
adiktologické ambulance v Olomouci
Kabíček, J. - Mindfulness v ambulantním a doléčovacím
adiktologickém programu
Minařík, J., Šťastná, L. - Domácí detox

Moderátor: Kalina, K.

Malý sál

člen Al-Anon skupiny - Kroky a Tradice – Den po dni
Jaroslav, B., Bill W. - Anonymita, jako základ všech našich tradic
Jarošíková, H. - Umíme podporovat rodiny ovlivňované závislostí?

Moderátor: Dolák, J.

Modrý salónek

WS –Laštovica, M., Mahrová, G., Svoboda, P., Rychnovský, M. -
Pojďme si pro tu změnu!!!

18.30 - 19.45

Malý sál

Členská schůze ČAA

Modrý salónek

WS – Helena, B., Bill, W. – Dvanáct kroků

od 20.00

Skálova cena

ÚTERÝ 7. 6. 2022

9.00 - 10.00

Hlavní (kongresový) sál

Hulík, M. - Mýty o terapeutické komunitě - včetně našich vlastních
Kalina, K., Richterová Těmínová, M. a kol. – Ideologie a ideje v
adiktologii

Moderátor: Volfová, A.

10.30 - 12.00

Hlavní (kongresový) sál

Chvíla, L. - Idola specus - dvě ideologie ochranné léčby
Bartesová, J. - TENE, QUOD BENE (Drž se toho, co je správné)
Švarc, J. - Ideologické proměny léčení závislostí v psychiatrické
nemocnici v Bohnicích

Moderátor: Miklovičová, A.

12.10 - 12.45

Hlavní (kongresový) sál

POSTEROVÁ SEKCE

Damajka, T., Krekulová, L., Řehák, V., Krumphanslová, Z. - Terénní
modul Programu komplexní péče pro pacienty s komorbiditou
závislosti Remedis Praha

Helena, Z. - Struktura Anonymních alkoholiků aneb manažerská
pyramida naruby

Orlíková, B., Dvořáková, Z., Soběhart, R., Rod, A., Fanta, M. -
Adiktologické služby v době pandemie

Moderátor: Minařík, J.

14.00 - 15.30

Velký sál

Spůřová, N., Petišková, M. - Komplexní přístup ke klientům s duálními diagnózami v programu substituční léčby

Pelantová, T., Veverová, E. - Následná péče pro klienty s duální diagnózou

Růžková, J. - Dvojí cesty k jednomu cíli

Moderátor: Dolák, J.

Malý sál

Petruželka, B., Barták, M., Gabrhelík, R. - Selektivní a indikovaná prevence užívání metamfetaminu založená na důkazech

Šejvl, J., Horálek, H., Miovský, M., Gabrhelík, R., Nováková, E., Matějková, A., Zborník, T. S., Skurtveit, S., Burdzovič, J. - Vývoj a pilotní ověření regionálního vzdělávacího modulu prevence duševního onemocnění dětí a dospívajících s důrazem na rizikové chování – východiska a úskalí rozvoje projektu

Moderátor: Mravčík, V.

Modrý salónek

WS – Kalina, K., Švarcová, K. - Cesta životem a černá labuť

16.00 - 17.30

Velký sál

Miklovičová, A., Kovalčíková, M., Kujevska, L., Nohejl, V. - Léčba závislosti ve vězení - více či méně komplikovaná cesta ke svobodě?

Horák, J., Weselský, L., Kaloč, R. - Jak dostat děti z terapeutické komunity? - trhlina v ideologii komunitního života

Matula, M., Mátlová, J. - A kde jsem se to, #0!#!, měla naučit?

Moderátor: Stoklasová, A.

Malý sál

Blok ČAA

Kolitsch, K., Volfová, A. – Rozšiřování psychoterapeutických kompetencí adiktologa

Moderátor: Volfová, A.

Modrý salónek

WS – Kabíček, J., Chňupa, M. - Mindfulness ve vztazích; workshop
RMT (Relational Mindfulness Training)

19.00 – 20.00

Hlavní (kongresový) sál

Valná hromada SNN

od 20.00

Modrý salónek

Otevřený mítink AA

STŘEDA 8. 6. 2022

9.00 - 10.30

Hlavní (kongresový) sál

Jurníkl, R., Řezníčková, M., Termer, A., Šlachta, R., Morcová, E. - Kudy dál při práci s náročnými klienty adiktologických služeb
Kalina, K., Herzog, A. a kol. - Adiktologické a psychiatrické intervence v azylových zařízeních pro bezdomovce s covid-19
Pešek, D. - Nové paradigma Harm Reduction v České republice aneb Souboj 5 -ismů a jednoho bódhisattvy

Moderátor: Adameček, D.

11.00 - 12.30

Velký sál

Miovský, M. - Formování profesního rámce a identity pracovníků v adiktologii: lze aktuální mezinárodní vývoj ve vzdělávání chápat jako posun od ideologie k pragmatismu?
Povýšilová, B. - ISSUP (The International Society of Substance Use Professionals)
Volfová, A. – Pregraduální vzdělávání lékařů v adiktologii v ČR a SR

Moderátor: Kalina, K.

Malý sál

Gabrhelík, R., Hesse, M., Nechanská, B., Handal, M., Mravčík, V., Tjagvad, Ch., Thylstrup, B., Kedir Seid, A., Bukten, A., Clausen, T., Skurtveit, S. - Mortalita pacientů v substituční léčbě závislosti na opioidech v Česku a Dánsku: Srovnávací studie
Barták, M., Vacek, J., Petruželka, J., Rogalewicz, V. - Hodnocení proti alkoholové politiky - výsledky výzkum české on-line populace
Pořízka, P. - Alkoholik a narkoman v českých (nejen) mediálních textech

Moderátor: Popov, P.

13.30 - 15.00

Velký sál

Kolitsch, K., Navrátilová, E. - Adiktologická stacionární léčba a její možné využití z pohledu klientů

Hrabovská, A., Šlesariková, S., Ullwer, D. - Terapeutická práce s relapsem klienta v průběhu léčby v denním stacionáři

Slivka, M. - Od povinnosti k dobrovolnosti i ve skupinové psychoterapii: reflexe ročního experimentu s volitelnou skupinou

Moderátor: Kolitsch, K.

Malý sál

Šmoldasová J., Bundárová L., Vavříková J. - Zákony pro lidi - vyhláška č.271/2012 Sb. (jak ochránit společnost před zdravotníky s diagnózou závislosti)

Bednář, P., Feifer, T., Trantina, F. - Snižování míry stigmatizace závislostí na službách

Sládková, P., Svěčená, K., Rodová, Z. - Problematika posuzování invalidity u pacientů se syndromem závislosti

Moderátor: Stoklasová, A.

Modrý salónek

WS - Kolář, J., Táborská Floriánová, E. - Role sportu v léčbě závislostí

15.30 - 17.00

Velký sál

Roznerová, T. - Nositel příznaků vs. příznak - kazuistická práce s rodinou terapií závislosti na alkoholu za použití externalizace

Ullwer, D. - Využití přechodového rituálu v terapeutické praxi

Uholyeva, X. - Psychoanalytická párová terapie v adiktologické ambulanci

Moderátor: Dolák, J.

Malý sál

Požřková, L. - Kořeny římsologické (ne)ideologie v ideologii protialkoholní osvětové literatury

Popov, P. - Apolinářská ideologie TDA versus římsologická (ne)ideologie alkohol-alkoholismu

Hůlek, J. - Římsologie a covidová pandemie – co mají společného?

Moderátor: Popov, P.

Modrý salónek

WS – Brunová Meluzínová, M., Michajlovičová, M. - Umění sebepečce aneb osobní rituály terapeuta

17.00 – 20.00

Modrý salónek

WS – Kalina, K. - Od psychopatologie k psychoterapii – závislosti

17.30 - 19.30

Velký sál

Stromšíková, A. - Práce s tématem závislost v azylovém domě pro matky s dětmi

Stündl, M., J., Švůgerová, H. - Adiktologická ambulance pro děti a dospívající jako součást sociální služby NZDM

Lukavská, K., Hrabec, O., Vacek, J., Slussareff, M., Božík, M., Pířová, M., Gabrhelík, R. - Kdo je ohrožen nadměrným užíváním digitálních médií? Výsledky průzkumu užívání elektronických obrazovek dětmi mladšího školního věku

Orlíková, B., Dvořáková, Z. - Děti a dospívající v pandemii - dopady uzavření škol na jejich duševní zdraví

Moderátor: Šejvl, J.

Malý sál

BLOK POLITIKA A REGULACE

Chomynová, P., Grohmannová, K., Janíková, B., Rous, Z., Černíková, T., Cibulka, J., Mravčík, V. – Souhrn situace a doporučení pro politiku v oblasti závislostí v ČR

Mašková, L., Herzog, A., Pešek, D., Podzimek, K., Zatřepálek, J., Frýbert, J. – Aktuální stav Harm Reduction služeb v ČR: silné a slabé stránky

Černíková, T., Horáčková, K., Drbohlavová, E. – Vyhodnocení centralizace finančních prostředků ze státního rozpočtu na dotační programy protidrogové politiky

Běláčková, V., Petruželka, B., Čihák, J., Dušek, L., Michailidu, J., Archalous, M., Mravčík, V., Vobořil, J., Havrda, M. – Regulace trhu s konopím v ČR - dopadová studie a implementace jejích závěrů

Fanta, M. – Ekonomické aspekty regulace návykových látek

Moderátor: Mravčík, V.

od 20.00

Malý sál

WS – Věchet, D., Kmoch, V. - Hudba a ideologie

ČTVRTEK 9. 6. 2022

9.00 - 10.30

Velký sál

Kmoch, V., Štěpánková, T., Roubalová, A., Fialková, J., Urbánek, L., Novotná, R. - Léčba digitálních závislostí a proměny přístupů v psychiatrii

Marklová, K., Čermáková, M., Votruba, L. - Vipassana - ideologie nebo nástroj v léčbě závislosti?

Čtvrtečková, M. - Možnosti peer podpory v procesu zotavení se z drogové závislosti

Moderátor: Svoboda, M.

Malý sál

Rokosová, K., Šťastná, L. - Zneužívání sedativ a hypnotik z pohledu uživatele

Marek, R. - Kratom – zázračná bylina nebo nebezpečná droga?

Chňupa, M., Krejčí, J. - Metylfenidát v léčbě ADHD komorbidního se závislostí

Moderátor: Minařík, J.

11.00 - 12.30

Velký sál

Schlosserová, L., Zborník, T. S., Riegel, K. D. - Narcistické rysy osobnosti ve vztahu k úrovni osobnostní funkční schopnosti u pacientů se závislostí na návykových látkách

Steinhäusel, A. - Otisky zraněné duše - keramické skupiny v léčbě závislých

Svoboda, M. - Pacient s duální diagnózou v péči "vězeňského" adiktologa

Moderátor: Kalina, K.

12.30 – 13.00

Velký sál

Zakončení konference

ANOTACE PŘÍSPĚVKŮ KONFERENCE

Anotace ústních sdělení (řazeno abecedně)

Autor:	člen Al-Anon skupiny Kroky a Tradice
Název příspěvku:	Den po dni
Pracoviště:	Al-Anon
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Al-Anon, Anonymní alkoholici, Dvanácti-krokový program, osobní zkušenost, rodinné skupiny

Al-Anon je sdružení příbuzných a přátel alkoholiků, kteří se snaží vyřešit svůj společný problém tím, že společně sdílejí své zkušenosti a poznatky o sobě samých a životě s alkoholikem. Al-Anon je samostatným dvanácti-krokovým programem, blízce spolupracujícím s Anonymními alkoholiky. Al-Anon má pouze jediný účel - pomáhat rodinám alkoholiků. Naplňujeme jej tím, že sami praktikujeme Dvanáct kroků Anonymních alkoholiků, poskytujeme přijetí a útěchu rodinám alkoholiků a dáváme porozumění a povzbuzení alkoholikům. Další informace viz. www.alanon.cz. Obsahem příspěvku je představení společenství Al-Anon a možností, které nabízí blízkým alkoholiků, dále sdílení vlastní zkušenosti, síly a naděje.

Autor:	Jaroslav B., Bill W.
Název příspěvku:	Anonymita, jako základ všech našich tradic
Pracoviště:	Anonymní alkoholici
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Anonymita, Modrá kniha, dvanáct tradic

Anonymita je duchovním základem všech našich tradic, která nám stále připomíná, abychom kladli principy před osobnosti.

AA jako celek usiluje o to, aby jednotliví členové měli poskytnutou takovou úroveň anonymity a ochrany, jakou si přejí.

Na osobní úrovni poskytuje anonymita ochranu všem členům, aby nemohli být na veřejnosti identifikováni jako alkoholici. Je to mimořádně důležitá ochrana, hlavně pro nově příchozí.

Na úrovni tisku, rozhlasu, televize, filmu a nových mediálních technologií, jako je například internet, zdůrazňuje anonymita naprostou rovnost všech členů společenství. A naopak brání těm, kteří by chtěli zneužít členství v AA pro dosažení veřejného uznání, moci nebo osobního zisku.

Autor:	Miroslav Barták, Jaroslav Vacek, Benjamin Petruželka, Vladimír Rogalewicz
Název příspěvku:	Hodnocení proti alkoholové politiky - výsledky výzkum české on-line populace
Pracoviště:	Karlova Univerzita, 1. LF UK, Klinika adiktologie
Grantová podpora:	Progres Q, RVKPP
Klíčová slova:	alkohol, alkoholová politika

Cílem příspěvku je představit hodnocení základních nástrojů proti alkoholové politiky on-line českou populací. Respondentům reprezentativního on-line šetření byla předložena k posouzení baterie otázek, které pokrývají různé možnosti proti alkoholové politiky a názory na to, kdo by měl za opatření v této oblasti odpovídat. Příspěvek nabízí mimo jiné odpověď na otázku, zda hodnotí on-line česká populace ve výzkumu proti alkoholovou politiku jako úspěšnou, jak souhlasí nebo nesouhlasí s omezováním dostupnosti alkoholu, jaké názory mají na reklamu na alkohol, ale také jak se liší pohledy na tyto otázky u žen a mužů, u mladších a starších věkových skupin nebo v závislosti na kraji ve kterém lidé žijí. Hodnotí proti alkoholovou politiku lépe lidé, kteří užívají alkohol více? Nebo naopak ti, kteří alkoholu příliš neholdují? Také na tyto otázky budou prezentovaná aktuální výzkumná data.

Autor:	Jana Bartesová
Název příspěvku:	TENE, QUOD BENE (Drž se toho, co je správné)
Pracoviště:	
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	ochranné léčení, ideologie

Ochranné léčení protialkoholní či protitoxikomanické se ukládá osobám, které spáchaly trestný čin nebezpečný pro společnost pod vlivem návykové látky nebo v souvislosti s jejím zneužíváním. Jedná se tedy o součást trestu, někdy alternativu trestu. Nařizuje jej soud, který zároveň určuje (až na výjimky), kde a kdy má odsouzený tuto formu trestu vykonat. Ochranné léčení má trvat tak dlouho, dokud nesplní svůj účel - nápravu viníka. Soud by neměl uložit ochranné léčení pachateli, který zneužívá návykovou látku, spáchal trestný čin pod jejím vlivem nebo v souvislosti s jejím zneužíváním, je-li vzhledem k osobě pachatele zřejmé, že účelu léčby nelze dosáhnout. Soudní znalec by neměl doporučit ochranné léčení, pokud posuzovanému chybí motivace a struktura jeho osobnosti je nepříznivá. Soud ze stejného důvodu může na návrh psychiatrického zařízení ochranné léčení protialkoholní a protitoxikomanické předčasně ukončit pro tzv. nevykonatelnost.

Jaká je naše ideologie ochranného léčení? Jak má vypadat napravený viník? Koho lze a koho nelze napravit? Je možné léčit, když pacient "nechce"? A stačí k nápravě i pouhý trest "pobytu" v psychiatrickém zařízení?

Příspěvek je inspirován úskalími práce s pacienty, kteří vykonávali ústavní ochranné léčení protialkoholní / protitoxikomanické v Psychiatrické nemocnici Jihlava v období posledních 5 let.

Autor:	Michaela Bartoňová
Název příspěvku:	Využití hiporehabilitace v rezidenční léčbě závislostí v psychiatrické nemocnici.
Pracoviště:	
Grantová podpora:	1. LF UK
Klíčová slova:	zooterapie, hipoterapie, hiporehabilitace, léčba závislosti, psychiatrická nemocnice, adiktologie

Prezentace výsledků diplomové práce, která se zabývá metodou hipoterapie v psychiatrii a psychologii a jejím využitím v rezidenční léčbě závislostí v PN. Konkrétní využití koně jako ko-terapeuta v léčbě závislostí, jak tuto metodu vnímají terapeuti a samotní pacienti. Jak lze využít hipoterapii k doplnění klasických metod léčby.

Výzkumný soubor tvoří osm pacientů z oddělení pro léčbu závislostí v psychiatrické nemocnici, kteří splňovali kritéria výběru, a dva terapeuti, kteří pracují s metodou hipoterapie v psychiatrii a psychologii u závislých klientů/pacientů a splňovali kritéria výběru.

S pacienty byla provedena polostrukturovaná ohnisková skupina a s terapeuty byl uskutečněn polostrukturovaný rozhovor.

Autor:	Pavel Bednář, Tomáš Feifer, František Trantina
Název příspěvku:	Snižování míry stigmatizace závislostí na službách
Pracoviště:	
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	stigmatizace, destigmatizace, sebestigmatizace, závislost

V roce 2020 jsme začali pracovat na projektu destigmatizace závislostí ve službách, kdy se snažíme uvést pracovníky sociálních služeb a ostatní pracující se závislými (na čemkoliv), do problematiky vnímání závislostního onemocnění z pohledu pacienta (aby se na tento problém mohli podívat očima závislého ve všech stádiích jeho nemoci - které prezentujeme jako

zkušenost, kterou jsme prošli). Je to důležité, abychom mohli lidem, kteří pracují se závislími sdělit, jak jsme se cítili, když jsme žili v závislosti, když jsme si uvědomili, že s tím chceme něco dělat, a když jsme s tím začali něco dělat (jak v léčbě, tak hlavně po propuštění a zařazování zpět do života). Naše zkušenost ukazuje, že míra stigmatizace adiktologických poruch u klientů, ale také u jejich rodin a blízkých výrazně snižuje možnosti jejich procesu uzdravování, hlavně při návratu zpět do běžného života.

Autor:	Vendula Běláčková, Benjamin Petruželka, Jakub Čihák, Libor Dušek, Jana Michailidu, Martin Archalous, Viktor Mravčík, Jindřich Vobořil, Marek Havrda
Název příspěvku:	Regulace trhu s konopím v ČR - dopadová studie a implementace jejích závěrů
Pracoviště:	Česká pirátská strana
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Adiktologická ambulance, vývoj, změny, postoje.

V České republice je dlouhodobě vysoká míra užívání konopí, avšak takřka jediná možnost, jak rekreační konopí v ČR získat, je nákup na černém trhu nebo jeho pěstování pro vlastní potřebu. Tento model však vykazuje značná rizika jak na straně uživatele (kriminální postih, neexistující ochrana spotřebitele, omezené možnosti prevence a snižování škod), tak na straně státu (výdaje na postihování trestných činů a přestupků, ušlé daňové výnosy, kriminální činnost organizovaných skupin, zdravotní výdaje). V kontextu dosavadní vědecké evidence i směřování velkých globálních hráčů (Kanada, vybrané státy USA, Německo) je potřeba věnovat možnostem regulace konopného trhu v ČR dostatečnou pozornost. Česká pirátská strana iniciovala sestavení ad hoc odborné pracovní skupiny, jež měla za cíl identifikovat a vyhodnotit varianty legalizace konopí v České Republice s využitím metodiky tzv. Regulatory Impact Assessment. V rámci této analýzy bylo identifikováno 27 regulačních okruhů s celkem 145 sub-variantami regulačních kroků. Skupina vyhodnotila všechny sub-varianty v kontextu zahraniční odborné literatury a diskutovala jejich aplikovatelnost v ČR. Výsledkem je návrh modelu regulace konopí, který respektuje zahraniční

evidence-base ohledně legalizace konopí a aplikuje je do českého kontextu. Prezentace představí navržený model a bude jej diskutovat v rámci širšího kontextu odborné a politické reality ČR.

Autor:	Jana Bolková, Ivo Vavřík, Monika Kovalčíková, Eva Aigelová
Název příspěvku:	Sedm let adiktologické ambulance v Olomouci
Pracoviště:	
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Adiktologická ambulance, vývoj, změny, postoje.

Adiktologická ambulance prevence a léčby závislosti v Olomouci patří mezi první založené svého druhu v České republice. Od roku 2015 postupně uzavírá smlouvy se zdravotními pojišťovnami, v současnosti se jedná o těchto šest pojišťoven:111, 201, 205,207, 213. Vzhledem k nedostatečnosti pokrytí provozních nákladů cestou úhrad ze ZP, ambulance postupně žádá o dotační tituly z dostupných zdrojů pro zajištění poskytovaných služeb.

Ambulance spolupracuje úzce s psychiatry a splňuje tak všechny předpoklady pro samostatné a potřebné zařízení v rámci sítě ostatních adiktologických služeb.

Po sedmi letech fungování se autoři příspěvku snaží o zmapování vývoje v poskytovaných službách. Jak se změnila skladba pacientů? Mění se nějak jejich potřeby? Jaká je optimální délka poskytovaných intervencí? Jakým vývojem prošel hodnotový žebříček pracovníků?

Co pozitivního nám přinesla pandemie Covid - 19? Daří se spolupráce s psychiatry? Změnila se nějak filozofie ambulance? Jak se daří zajišťovat finanční prostředky pro provoz?

Nejen nad těmito otázkami se budeme v příspěvku zabývat s cílem shrnout změny postojů a celkové ideologie pracoviště od začátku jeho provozu.

Autor:	Tereza Černíková, Kateřina Horáčková, Eliška Drbohlavová
Název příspěvku:	Vyhodnocení centralizace finančních prostředků ze státního rozpočtu na dotační programy protidrogové politiky
Pracoviště:	Sekretariát Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky, Úřad vlády ČR
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	

System vícezdrojového financování adiktologických služeb je dlouhodobě kritizován pro jeho negativní aspekty, mezi které patří vysoká administrativní zátěž, nízká efektivita, nepředvídatelnost, nestabilita, roztržitost a rozdílné podmínky jednotlivých donorů jak na úrovni ústředních orgánů státní správy, tak samospráv. Prvním krokem v řešení financování adiktologických služeb byla centralizace dotačních titulů z ministerstva spravedlnosti, ministerstva zdravotnictví a částečně také ministerstva školství do rozpočtu Úřadu vlády ČR, schválená vládou v červenci 2019. Po druhém ukončeném dotačním roce od centralizace finančních prostředků sekretariát Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky vyhodnotil naplnění účelu centralizace za pomoci dotazníkového šetření mezi poskytovateli adiktologických služeb a navrhuje další kroky v systémovém řešení financování adiktologických služeb.

Autor:	Markéta Čtvrtečková
Název příspěvku:	Možnosti peer podpory v procesu zotavení se z drogové závislosti
Pracoviště:	Ostravská univerzita
Grantová podpora:	-

Klíčová slova:	peer práce, recovery koučink, zotavení, participace, kvalitativní výzkum
-----------------------	--

Příspěvek shrnuje výsledky kvalitativní výzkumné studie, realizované v rámci doktorského studia na Fakultě sociálních studií na Ostravské univerzitě. Výzkum se zaměřuje na, v českém prostředí málo prozkoumaný a popsáný, fenomén peer práce v rámci služeb pro uživatele drog určených k zotavení. Koncept peerství má své kořeny již v samotných počátcích systému péče pro uživatele drog v ČR. Tehdy lidé se zkušeností stáli v čele řady iniciativ, které podpořily vznik stávajícího systému. V kontextu dnešní doby se však téma peer práce znovu objevuje spíše v posledních několika letech a základna praktických i teoretických poznatků se teprve utváří. Výzkum proto mapuje zkušenost klientů služeb zaměřených na zotavení se spoluprací s peer pracovníkem/recovery koučem v průběhu jejich léčby. Zajímaly mne osobní zkušenosti klientů zotavovacích zařízení a konkrétní podmínky a dopady spolupráce s peer pracovníky/recovery kouči na jejich zotavení. V teoretické rovině vycházím z konceptu participace, jakožto přístupu rámuujícího a umožňujícího vznik a rozvoj peer práce, společně s paradigmatem zotavení, jehož základním principem je odmítání chronicity onemocnění a důraz na skutečnost, že úzdava je možná.

Autor:	Michael Fanta
Název příspěvku:	Ekonomické aspekty regulace návykových látek
Pracoviště:	CETA - Centrum ekonomických a tržních analýz
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	

V čem se liší regulace závislostí oproti jiným odvětvím pohledem ekonoma? Jaká základní východiska ekonomické teorie lze uplatnit v kontextu regulace závislostního chování? Plošné vs. cílené regulatorní nástroje, zamýšlené vs. nezamýšlené dopady regulace – dá se měřit efektivita regulatorního rámce?

Autor:	Roman Gabrhelík, Morten Hesse, Blanka Nechanská, Marte Handal, Viktor Mravčík, Christian Tjagvad, Birgitte Thylstrup, Abdu Kedir Seid, Anne Bukten, Thomas Clausen, Svetlana Skurtveit
Název příspěvku:	Mortalita pacientů v substituční léčbě závislosti na opioidech v Česku a Dánsku: Srovnávací studie
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1. LF UK
Grantová podpora:	Ministerstvo zdravotnictví ČR č. NU20-09-00066
Klíčová slova:	zdravotní registry, substituční léčba opioidy, metadon, buprenorfin, buprenorfin s naloxonem, výsledky léčby, mortalita

Současná evidence naznačuje, že substituční léčba závislosti na opioidech (OMT) vede ke snížení mortality u pacientů, kteří jsou v OMT, na rozdíl od těch, kteří přeruší nebo ukončí OMT.

Nicméně míra celkové mortality i mortality na předávkování se může lišit v různých národních léčebných podmínkách, preferovaných modalitách léčby OMT a populacích pacientů s OMT.

Cílem studie bylo porovnat úmrtnost na všechny příčiny a mortalitu z předávkování u pacientů, kteří byli v OMT nebo mimo OMT v ČR a Dánsku. Celostátní registry substituční léčby v ČR a Dánsku poskytují podrobné informace o zahájení, přerušení, opětovném zahájení a ukončení léčby OMT. Tyto informace na individuální úrovni mohou být propojeny s informacemi z celostátních registrů úmrtnosti.

Byly pozorovány velké rozdíly v úmrtnosti ze všech příčin a úmrtnosti z předávkování u pacientů, kteří byli v OMT nebo mimo ni ve dvou národních OMT systémech. Vyšší mortalita byla pozorována u různých typů OMT medikace i u obou pohlaví v dánské kohortě ve srovnání s českou kohortou OMT pacientů. Na rozdíl od současných důkazů byla míra obecné mortality v Dánsku téměř dvakrát vyšší u pacientů v OMT ve srovnání s pacienty mimo OMT.

Naše zjištění mohou být přínosná pro odborníky na léčbu, nastavování politik a osoby s rozhodovací pravomocí při vyvažování úrovně lékařské bezpečnosti a dostupnosti OMT.

Autor:	Miroslav Grohol
Název příspěvku:	Poučenie z dejín antickej medicíny: dobré správy pre psychoterapiu závislostí
Pracovište:	Psychiatrické oddelenie NsP Sv. Jakuba, n.o., Bardejov
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	medicína – závislosti – psychoterapia – ideológia – školy – smery

Kreatívny a zaniatený psychoterapeut sa údajne musí ako rímsky boh Janus dívať súčasne vpred i vzad, obhliadnutie späť v dejinách medicíny môže byť preto veľmi poučné. História medicíny, jej teória i prax, sú zaťažené ideologicky rovnako ako je tomu v prípade psychoterapie a jej histórie. Podobné ideové trendy a ich konflikty, aké v antickej gréckej a rímskej medicíne reprezentovali najviac zastúpené školy Dogmatikov, Empirikov a Metodikov, môžeme vystopovať i vo vývoji hlavných psychoterapeutických smerov. V prezentácii sa pokúsime priblížiť tieto paralely, ktoré môžu vyznievať chvíľami až groteskne, treba si však uvedomiť, že je to iba domýšľavosťou moderného človeka, ktorého od antiky delia dve tisícročia technického pokroku. Závislosti predstavujú unikátnu oblasť pre aplikáciu psychoterapie a našťastie sme svedkami vzniku originálnych, z praxe vychádzajúcich postupov, hoci adiktológia ako odbor priebežne zároveň vytvára nové mýty, ktoré po čase opäť rúca. A tak je vzrušujúcim, a momentálne aj hádam najrýchlejšie sa rozvíjajúcim klinickým odvetvím v oblasti starostlivosti o duševné zdravie.

Autor:	Jan Horák, Lukáš Weselský, Radim Kaloč
Název příspěvku:	Jak dostať deti z terapeutické komunity? - trhlina v ideologii komunitního života
Pracovište:	Slezská Diakonie
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	terapeutická komunita, deti a mládež, zážitok, divadlo forum, recovery koučové

Terapeutická komunita Exit spolupracuje s dětmi, mládeží a mladými dospělými ve věkovém rozmezí 14-26 let. Její program je specificky zaměřený na potřeby dětí a mladých dospělých, mezi které patří například vzdělání, rodinné vztahy či emancipace. Kromě toho se snažíme našim klientům zprostředkovat aktivity, které jim mohou ukázat, že jiný život je možný. Pobyt na komunitě pro děti vnímáme jako svého druhu trhlinu v dosavadním životním stylu našich klientů, která může být inspirací pro jejich další život. V příspěvku bychom chtěli podrobněji představit 2 aktivity, které nyní s klienty zkoušíme. První aktivita je ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Ostravské Univerzity a je založená na principech Divadla FORUM. Druhá aktivita je ve spolupráci s Recovery kouči z Ostravy, kde je cílem vytvořit koncept experimentálních výjezdů našich klientů do velkého města za doprovodu Recovery kouče. Obě aktivity zároveň mají za cíl mapovat možnosti pro rozšiřování hranic terapeutické komunity a jeho programu o nové externí aktivity, které jsou pro klienty přínosné hlavně spoluvytvářejícími a emancipačními principy. V příspěvku bychom také rádi prezentovali první výstupy z aktivit ve formě zpětné vazby klientů a zúčastněných externích spolupracovníků.

Autor:	Adéla Hrabovská, Simona Šlesariková, Dan Ullwer
Název příspěvku:	Terapeutická práce s relapsem klienta v průběhu léčby v denním stacionáři
Pracoviště:	Denní psychoterapeutické sanatorium "Ondřejov" s.r.o.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	léčba závislosti, relaps, recidiva, denní stacionář, zotavení, úzdrava, terapeutická práce

DPS "Ondřejov" poskytuje léčbu závislosti formou denního stacionáře. Specifikum této léčby je práce s relapsem klienta v průběhu léčby. Cílem je popsat práci s relapsem v rámci léčby závislosti v denním stacionáři na jednotlivých kazuistikách klientů a klientkách. Použité metody jsou analýza odborné literatury, zdravotnické dokumentace, deníků klientů. Dále byl sběr dat vytvořen pozorováním, a na základě osobních sdělení klientů na terapeutických skupinách, a dalších programech.

Výsledkem je, že za předpokladu klientovy otevřenosti ohledně relapsu, je k němu přistupováno jako k součásti klientova procesu k uzdravení. Klient má prostor promluvit o relapsu během terapeutické skupiny, rozklíčovat jeho okolnosti a spouštěče. Dostává zpětnou vazbu od členů skupiny a od terapeutického týmu, může zpřesnit pojmenování svých spouštěčů a přeplánovat krizový plán - bezpečném prostředí léčby. Klient si může zažít, že je v jeho silách relaps zastavit, zvládnout, zpracovat. Relaps nemusí být jen selháním a tragédií, ale prostorem, jak přehodnotit dosavadní fungování klienta, a může být bodem zlomu v léčbě. Závěrem konstatujeme, že práce s relapsem je integrovaná součást léčby, jeho zvládnutí vede klienta k lepšímu porozumění spouštěčů, rizikových situací, emocí. Klient se učí adekvátně a zdravě reagovat na své potřeby. Klient zlepšuje svůj krizový plán. Může být bodem zlomu v léčbě.

Autor:	Julius Hůlek
Název příspěvku:	Řimsologie a covidová pandemie – co mají společného?
Pracoviště:	Societas contraalcoholica doctoris Řimsae
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	alkohol, řimsologie, pandemie, promořování

Příspěvek je motivován předchozími dvěma roky života s covidem a uplynulými padesáti lety rozpoznané řimsologie. Bezprostředním podnětem se stala osobní, individuální autorova zkušenost z prožití obou těchto entit plus podstoupená terapie závislosti na alkoholu vedoucí k abstinenci, která – rovněž brzy – dovrší čtrnáct let. Řimsologie je sémanticky, tudíž i filozoficky nejednoznačným a neustále se rozvíjícím jevem. Nicméně její ústřední kategorií je napořád fenomén „alkohol-alkoholismu“. Jako nepřehlédnutelná a – jdeme-li ke kořenům rozpoznání řimsologie – historicky určující součást tohoto fenoménu se stala teze „alkoholem proti alkoholu“. Zpočátku byla tato teze uchopena s intenzivní a hravou energií recesistického přístupu, avšak nelze popřít, že posléze vedla k osobním důsledkům doslova fatálním. Praxe vykázala až překvapivé souznění s nepominutelným úkazem pandemického „promořování“. Kdysi

byla řimsologie definována ve smyslu „nové vědy jako humoru“. Řimsologie totiž vzešla neboli byla rozpoznána právě z veselého poznání a to ji provází v průběhu její půlstoleté existence. Řimsologický humor přítomný v terapeutickém procesu se může stát vskutku perspektivním východiskem z alkoholického promoření. Vzpomínkami i poučením z neustále inovovaného poznání tak alkohol-alkoholismus, aniž by byl námi fyzicky dotčen, svým způsobem mírumilovně zůstává i nadále s námi.

Autor:	Martin Hulík
Název příspěvku:	Mýty o terapeutické komunitě - včetně našich vlastních
Pracoviště:	SANANIM z.ú.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	terapeutická komunita, mýty, ideologie TK

Příspěvek se ohlíží za dosavadní více než třicetiletou historií TK Němčice. Zjišťujeme, že v průběhu let se potýkáme s mnoha typickými mýty o léčbě v TK a našich klientech, které se střídavými úspěchy identifikujeme a odstraňujeme jak u sebe, tak u potenciálních klientů a odborné veřejnosti. Mýty uvnitř TK samotné souvisejí s mírou potřebné kontroly a odpovědnosti, kterou lze na klienty delegovat, se skladbou pravidel, včetně kardinálních a s prostředím a strukturou programu, které pro klienty vytváříme. Mýty mimo TK se týkají očekávání od TK ze strany potenciálních klientů – uživatelů drog a také části odborné veřejnosti: TK je něco jako vězení, možná horší, neboť se tam musí pracovat, nebo že program TK je tak náročný, že není vhodný pro nejzranitelnější klienty, kteří ne zcela prospívají v jiných typech péče. Na těchto a dalších příkladech takových mýtů se pokoušíme demonstrovat vývoj paradigmatu terapeutické komunity a odhadnout její místo v měnící se krajíně adiktologických služeb v nejbližších letech.

Autor:	Michal Chňupa, Jan Krejčí
Název příspěvku:	Metylfenidát v léčbě ADHD komorbidního se závislostí
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice v Kroměříži
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	metylfenidát; stimulancia; ADHD; porucha pozornosti s hyperaktivitou; závislost; komorbidita

ADHD je komorbidně přítomno téměř u čtvrtiny lidí se závislostí. Adresování ADHD má být integrované s léčbou závislostí, je vhodné začít závislostí a co nejdříve pokračovat léčbou ADHD. První volbu při farmakoterapii v dětství i dospělosti představují stimulancia s prokázanou efektivitou a přijatelnou bezpečností. Populace se souběhem závislosti a ADHD z farmakoterapie taky profituje, farmakoterapie nemá být opomíjená, naopak má být kriticky podporována. Nejlepší výsledky vykazuje léčba kombinující farmakoterapii a psychoterapii. Z léků první volby je metylfenidát jediný psychostimulant dostupný v Česku a na Slovensku.

Příspěvek přehledově zpracovává aktuální stav poznání v literatuře týkající se terapeutického použití, bezpečnosti a rizik metylfenidátu. Adresováno je i možné zneužití a návykový potenciál, obavy z kterých můžou vést k nedostupnosti léčby a stigmatizaci užívání.

Autor:	Pavla Chomynová, Kateřina Grohmannová, Barbara Janíková, Zdeněk Rous, Tereza Černíková, Jan Cibulka, Viktor Mravčík
Název příspěvku:	Souhrn situace a doporučení pro politiku v oblasti závislostí v ČR
Pracoviště:	Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti, Úřad vlády ČR
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	

V r. 2022 vydalo Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti (NMS) první Souhrnnou zprávou o závislostech v České republice. Ta vychází z dílčích (tematických) zpráv a komplexně tak shrnuje situaci v oblasti tabákových, nikotinových a souvisejících výrobků, alkoholu, problematického užívání psychoaktivních léků, nelegálních drog a hazardního hraní v ČR. Zpráva přináší souhrnné informace o fenoménu závislostí v celé šíři a obsahuje informace o trhu a nabídce, legislativním rámci, národní strategii a politice v oblasti závislostí, shrnuje informace z populačních i dalších výběrových studií, data ze zdravotnické statistiky týkající se dopadů užívání různých návykových látek a nelátkových závislostí i data týkající se prevence, léčby a služeb. Na základě této komplexní analýzy byla poprvé v ČR formulována doporučení pro politiku v oblasti závislostí pokrývající (téměř) všechna témata oboru tak, která berou v úvahu mezinárodní doporučení, i v zahraničí osvědčenou praxi.

Autor:	Libor Chvíla
Název příspěvku:	Idola specus - dvě ideologie ochranné léčby
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice v Opavě
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	ochranná léčba

Ochranné léčení je střet dvou ideologií. Právní, soudní a lékařské, zdravotní. Budu se věnovat ochrannému léčení závislostí – alkohol a drogy. Střet je ve dvou různých úhlech pohledu, ideologiích, jak to specifikuje Platon či Francis Bacon.

Soudní, právní, rozhodnutí o léčbě vychází z názoru o společenské nebezpečnosti jedince, která vychází z konzumu alkoholu či drog. Tento názor je z pohledu času neměnný. Torpidně se udržuje od padesátých let, prakticky bez reflexe změny společenských hodnot.

Lékařské, zdravotní, hodnocení vychází z osobního náhledu jedince na situaci, jeho motivaci tento stav měnit a schopnosti využít některý z léčebných programů.

Konflikt ideologií se projeví již od soudního nařízení takové léčby, když se nemotivovaný „trestaný“ jedinec dostane do programu motivovaných kolegů. Průběh léčby, její kvalita a opravdovost utrpí na obou stranách. Důvěru v efekt nezískávají nemotivovaní a ztrácí ji i ti motivovaní. Nakonec přijde to nejsložitější dilema. Soud považuje efekt léčby za odpovědnost lékařů a lékaři požadují odpovědnost za léčbu od svých klientů.

Ilustruji několik kazuistik, příběhů, toto konfliktu soud – lékaři.

Závěr odpovídá logice F. Bacona , že nařizování ochranných léčeb u abúzu či závislostí je problematické a mohlo by se redukovat pouze na léčbu psychiatri

Autor:	Hana Jarošíková
Název příspěvku:	Umíme podporovat rodiny ovlivňované závislostí?
Pracoviště:	Tvořím si život, s.r.o.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	multidisciplinární přístup, peer pracovníci, recovery koučové, rodina, svépomocné skupiny, výjezdní tým, vztahy, závislost, zotavování vztahů

Rodinní příslušníci a blízcí, kteří chtějí nebo musejí žít ve společné domácnosti nebo v jiném blízkém vztahu s uživatelem, čelí v rodinných vztazích řadě komplikovaných situací, které se závislostmi souvisejí. Potřebují řešit praktické záležitosti a také v rámci své konkrétní situace co nejlépe žít rodinné vztahy. Potřebují podporu při nastavování praktických i vztahových podmínek rodinného života, podporu při práci na zotavování blízkých vztahů. Bez ohledu na to, zda jejich závislý blízký spolupracuje, či nikoliv.

Umíme jim toto ve službách poskytovat v dostatečné míře a kvalitě? Nebo jsou rodinní příslušníci a blízcí občas i nepohodlní, s jejich dotazy a potřebami si nevíme příliš rady, takže ze služby odcházejí aniž by získali podporu, kterou potřebují? Jaké formy a způsoby podpory přináší nejvyšší užitek rodině a jaké uživateli? Může k něčemu být multidisciplinární přístup? A zapojování lidí s vlastní žitou zkušeností, peerů/recovery koučů?

Jak jednotlivé služby koordinovat? GDPR nařízení nám v tom škodí nebo pomáhají?

V rámci příspěvku a diskuze probereme tyto a možná i nějaké další otázky. Nahlédneme pod pokličku fungování Výjezdního týmu skupiny Zotavení Brno, poskytujícího podporu rodinám v jejich domácím prostředí. A na skok se zastavíme i v rodinných skupinách Al-Anon, dvanáctikrokové svépomocné organizaci zaměřené na rodinu a blízké alkoholiků.

Autor:	Radek Jurnikl, Markéta Řezníčková, Aleš Termer, Roman Šlachta, Eva Morcová
Název příspěvku:	Kudy dál při práci s náročnými klienty adiktologických služeb
Pracoviště:	Terénní programy SANANIM
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	harm reduction, snižování škod, terénní programy, veřejné zdraví injekční užívání drog, case management, online medicína

Příspěvek vychází z praxe Terénních programů SANANIM. Na kauzistikách klientů s vícečetnými obtížemi ukazuje obtíže při jejich doprovázení včetně bariér v ambulantní a pobytové léčbě. Příspěvek hledá cesty, jak do budoucna s těmito klienty pracovat. Dále se příspěvek zabývá způsoby, jak mohou adiktologické služby chránit veřejné zdraví v budoucnu.

Autor:	Jakub Kabíček
Název příspěvku:	Mindfulness v ambulantním a doléčovacím adiktologickém programu
Pracoviště:	Advaita z.ú.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	mindfulness, všímavost, adiktologie,

Mindfulness (všímavost, bdělá pozornost) lze volně definovat jako schopnost plně prožívat život tady a teď s nadhledem, zájmem a laskavostí.

Psychologicko-fyziologické benefity programů rozvíjející všíímavost, jako je Mindfulness-Based Cognitive Therapy (MBCT), Mindfulness-Based Stress Reduction (MBSR) nebo Mindfulness-Based Relapse Prevention (MBRP), jsou podloženy stovkami studií.

Mindfulness se stalo součástí psychoterapeutických směrů např. Dialectical Behaviour Therapy (DBT) nebo tzv. třetí vlny KBT. Nové směry založené na mindfulness, soucitu a laskavosti vznikají a rozvíjejí se.

Od ledna 2020 nabízíme klientům liberecké Advaity zpravidla 8 týdenní kurzy mindfulness.

Ve svém příspěvku se zabývám nejen benefity těchto programů, ale i úskalími této praxe. V intencích tématu konference bych tedy rád diskutoval otázku, zda se z mindfulness nestává novodobá ideologie.

Autor:	Kamil Kalina, Aleš Herzog a kol.
Název příspěvku:	Adiktologické a psychiatrické intervence v azylových zařízeních pro bezdomovce s covid-19
Pracoviště:	(1) 1. LF UK a VFN, Klinika adiktologie; (2) SANANIM z.ú.
Grantová podpora:	Progres č. Q08/LF1; dotace RVKPP, MZ, hl. m. Praha
Klíčová slova:	Covid-19 – azylová zařízení - nízkoprahové služby - adiktologicko-psychiatrické intervence - SANANIM

Sdělení se zabývá adiktologicko-psychiatrickými intervencemi v tzv. kovidářích, přechodných azylových zařízeních pro bezdomovce, kteří onemocněli koronavirózou nebo u nich je žádoucí karanténa. SANANIM v nich zajišťuje již druhou sezonu odborné služby speciálního týmu adiktologů a psychiatrů. Sdělení popisuje standardní průběh intervencí, dělbu práce mezi adiktology a psychiatry v týmu, použitou farmakoterapii a způsoby komunikace. Úspěchy i neúspěchy nízkoprahových adiktologicko-psychiatrických intervencí v kovidářích bude ilustrovat několik mikrokasuistik. Práce s klienty v kovidářích je pro nás velkou výzvou a příležitostí k učení, ale věříme, že jednou přestane být potřebná.

Autor:	Kamil Kalina, Richterová Těmínová, M. a kol.
Název příspěvku:	Ideologie a ideje v adiktologii
Pracoviště:	(1) 1. LF UK a VFN, Klinika adiktologie; (2) SANANIM z.ú.
Grantová podpora:	Progres č. Q08/LF1; dotace RVKPP, MZ, hl. m. Praha ČLK 1112599145
Klíčová slova:	ideje – ideologie - reflektivita – dogma – teorie systémů

Autor a jeho spolupracovníci si v návaznosti na hlavní téma konference kladou otázky, jaké ideologie vlastně zastáváme, a s jakými se setkáváme či střetáváme ve své práci i ve světě, v němž žijeme společně se svými pacienty či klienty, kolegy a institucemi. Zároveň se zabývají citlivým rozhraním mezi otevřenou soustavou ideji a dogmatem.

Autor:	Kristýna Karpíšková
Název příspěvku:	NO LIMIT
Pracoviště:	Spolek Ulice Plzeň
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	HR materiál, limity, zkušenost, Covid 19, hepatitida C

Terénní program Ulice již na počátku pandemie Covid 19 zrušil limity pro vydávání HR materiálu. Na začátku byly, krom očekávání, také obavy z toho, jakým způsobem klienti na tento krok zareagují a jak bude nutné řešit případné problémy, které toto rozhodnutí přinese. Tento příspěvek je sdílení zkušenosti, kterou princip "no limit" ve výdeji HR materiálu přinesl.

Autor:	Vladimír Kmoch, Tereza Štěpánková, Alexandra Roubalová, Jana Fialková, Lukáš Urbánek, Radka Novotná
Název příspěvku:	Léčba digitálních závislostí a proměny přístupů v psychiatrii

Pracoviště:	Klinika adiktologie 1.LF UK a VFN, INEP
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	digitální závislosti, přístupy k léčbě

V otázce užívání digitálních technologií se zamýšlíme kromě aktuální diagnostiky také nad přístupem oboru psychiatrie, jeho restriktivní a permissivní podobou. To se týká nejen jednotlivců a terapeutických směrů, ale i institucí nebo celých období. Jako ilustraci jsme si vybrali filmový surrealistický horor Jana Švankmajera Šílení (2005), kde jsou vtípně zobrazeny obě varianty léčby (dle E.A. Poea Šílený psychiatr, 1844). V době virové pandemie dochází k masivnímu šíření užívání online prostoru, šíření „homo office“, což přináší řadu neuropsychiatrických potíží (Spitzer M., Kyber a eko, 2019). Patří sem digitální nespavost, kyberchondrie, nomofobie, poruchy nálady, vertebrogenní algické syndromy, a protože čas online je rizikový faktor (Vondráčková P., 2015) tak i nesubstrátových digitálních závislostí (online hraní, sociální sítě, závislost na pornografii) u do té doby zdravé populace (Kmoč V., Urbánek L.: Digitální závislosti, kyberchondrie a nomofobie, Neuropsychiatrické fórum, 2019). Přinášíme zkušenost z rezidenční léčby pacienta závislého na online hraní a možnosti multidisciplinárního týmu ARP programu. Nabízíme také klinickou perspektivu léčby těchto pacientů ve skupině v pilotním projektu OFFLINE skupiny (Centrum pro léčbu digitálních závislostí INEP 2021-22), zkušenosti s motivačními rozhovory, dynamickou terapií nebo zahradní terapií (Hortiterapie, Green Care).

Autor:	Karel Kolitsch, Eva Navrátilová
Název příspěvku:	Adiktologická stacionární léčba a její možné využití z pohledu klientů
Pracoviště:	SANANIM z.u.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	stacionární léčba, přednástupní intervence, následná péče,

Cílem příspěvku je poukázat na možné využití stacionární léčby. Úvodní část příspěvku je věnována popisu základních principů stacionární léčby a jejím specifikům. Nejvíce pozornosti v úvodní části je zaměřeno na přednástupní intervence při práci s klientem, které jsou pro úspěšné absolvování stacionární léčby nezbytné. Druhá část příspěvku poukazuje na možné využití stacionární léčby. I když stacionární léčba může být hlavní léčebnou intervencí, je často využívána jako intenzivní následná péče po absolvování ústavní léčby. Obě možné varianty stacionární léčby budou v závěru prezentovány na dvou krátkých kazuistikách.

Autor:	Karel Kolitsch, Anna Volfová
Název příspěvku:	Blok ČAA - Rozšiřování psychoterapeutických kompetencí adiktologa
Pracoviště:	
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	

Diskuzní sympozium má za cíl zahrnout metodu psychoterapie do kontextu adiktologické péče a adiktologických kompetencí. V posledních letech se téma psychoterapie a jejího ukotvení živě diskutuje. Druhým rokem funguje pracovní skupina Ministerstva zdravotnictví, zabývající se rozšiřováním dostupnosti psychoterapie a zároveň se finalizuje příprava specializačního vzdělávání adiktologů Klinický adiktolog. Obě tyto aktivity zásadním způsobem ovlivňují a formují kompetence adiktologa. Přijďte si poslechnout kontext, vývoj, aktuální situaci a vize v oblasti uplatňování psychoterapeutického vzdělání adiktologů v adiktologii, ale i mimo ni.

Autor:	Kateřina Lukavská, Ondřej Hrabec, Jaroslav Vacek, Michaela Slussareff, Michal Božík, Martina Pišová, Roman Gabrhelík
Název příspěvku:	Kdo je ohrožen nadměrným užíváním digitálních médií? Výsledky průzkumu užívání elektronických obrazovek dětmi mladšího školního věku
Pracoviště:	Pedagogická fakulta UK

Grantová podpora:	GAČR - 21-31474S: Vliv rodičovských výchovných strategií na míru a způsob užívání digitálních technologií malými dětmi
Klíčová slova:	nelátkové závislosti, digitální média, čas strávený s obrazovkami, děti

Příspěvek přináší výsledky výzkumného šetření mezi rodiči dětí navštěvujících 1.-3.ročník ZŠ v České republice (N = 1099). Děti mladšího školního věku patří k relativně málo sledovaným skupinám ve vztahu k digitálním závislostem. Zjišťovali jsme, kolik času děti tohoto věku tráví s elektronickými obrazovkami různých typů (chytrý telefon, tablet, herní konzole, počítač, televize), jakým činnostem se na obrazovkách nejčastěji věnují, zda a v jaké míře vykazují potenciálně škodlivé vzorce užívání obrazovek (např. při jídle, před spaním) a jaký vliv mají na dětské užívání obrazovek sociodemografické a další faktory. Výsledky ukazují na vliv vzdělání rodičů, pořadí dítěte mezi sourozenci, výchovných strategií v rodině a v neposlední řadě na vliv toho, zda dítě má či nemá k dispozici vlastní zařízení s obrazovkou. Zjištění informují o rizikových faktorech nadměrného užívání elektronických obrazovek a jsou důležité pro vývoj a cílení preventivních aktivit v této oblasti.

Autor:	Ronald Marek
Název příspěvku:	Kratom – zázračná bylina nebo nebezpečná droga?
Pracoviště:	Společnost Podné ruce ops.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	kratom, alkaloidy, stimulační účinek, syndrom závislosti

V poslední letech se dostává do popředí rostlinná látka Kratom, která je na internetu propagována a v e-shopech nabízena jako látka na regeneraci se stimulačními účinky a na posílení imunitního systému a jeho prodej v České republice zatím není regulován

Alkaloidy ze sušeného listí z Jihoasijského stromu *Midragyna speciosa* zaujalo nejen laickou veřejnost, je populární hlavně mezi studenty. Také

některé odborníci v USA, který v nich vidí potenciál při léčbě odvykacích stavů při syndromu závislosti na opiátech.

Na druhé straně se ukazuje, že kratom má závislosti potenciál a jeho pravidelné užívání ve vyšších dávkách může vést k rozvoji psychické i fyzické závislosti

Teoretické poznatky o kratomu doplňují několika kazuistikami klientů ze své psychiatrické praxe v Brně, kteří se na mne obrátili o pomoc při nadužívání či už závislosti na kratomu.

Autor:	Kateřina Marklová, Markéta Čermáková, Libor Votruba
Název příspěvku:	Vipassana - ideologie nebo nástroj v léčbě závislosti?
Pracoviště:	NEO Centrum
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	NEO Centrum, meditace Vipassana, léčba závislostí

Zkušenosti s praktikováním meditace Vipassana při léčbě závislostí představitelům NEO Centra. Vedle seznámení se s konkrétní meditační praxí, uvedeme příběh ex-usera, který díky meditaci (a nejenom díky ní) dlouhodobě abstínuje. A v duchu tématu konference se budeme věnovat i zkušenostem se zaváděním nových filozofií/ideologií do léčebné praxe.

Autor:	Mašková, L., Herzog, A., Pešek, D., Podzimek, K., Zatřepálek J., Frýbert, J.
Název příspěvku:	Aktuální stav Harm Reduction služeb v ČR: silné a slabé stránky
Pracoviště:	Výbor Sekce Harm Reduction A.N.O.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	

Příspěvek se bude zabývat tématy, která se v současnosti objevují v Harm Reduction službách. Shrne aktuality a novinky v práci kontaktních center a

terénních programů. Bude se zabývat výzvami, které nyní stojí před HR službami, a také jejich potenciálem a výhledem do budoucna. Příspěvek bude vycházet mimo jiné z obsahu pravidelných setkávání v rámci Sekce HR APAS, kde probíhá sdílení zkušeností a dobré praxe.

Autor:	Michal Matula, Jana Mátlová
Název příspěvku:	A kde jsem se to, #0!8!!, měla naučit?
Pracoviště:	TK v podcestném mlýně
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	terapeutická komunita, rodič - uživatel, multidisciplinarita

Příspěvek rekapituluje dva roky fungování programu pro rodiče s dětmi v Terapeutické komunitě v Podcestném Mlýně. Můžeme-li u klasických klientů terapeutické komunity mluvit alespoň někdy o re-habilitaci pozitivních modelů chování, u klientů – rodičů a jejich rodičovských dovedností je to v podstatě vyloučeno. Nakolik v požadavcích na klienty – rodiče podléháme ideologickým očekáváním společnosti i nás samotných ohledně výchovy dětí nebo vztahu rodičů k nim? Pohledem dvou členů týmu posluchačům přiblížíme různé roviny práce s klientem – rodičem, vyplývající z odlišných přístupů (pedagogický a terapeutický). Pokusíme se nastínit, nakolik je podle nás pro práci s klientem – rodičem prospěšné, že tyto přístupy spolu někdy ladí a někdy se jeví být protichůdné. Co jsme (snad) naučili rodiče, kteří prošli naším programem a co jsme se naučili my o nich?

Autor:	Andrea Miklovičová, Monika Kovalčíková, Lenka Kujevská, Vlastmil Nohejl
Název příspěvku:	Léčba závislostí ve vězení - více či méně komplikovaná cesta ke svobodě ?
Pracoviště:	Vězeňská služba ČR, Věznice Heřmanice
Grantová podpora:	-

Klíčová slova:	výkon trestu odnětí svobody, věznice, specializovaný oddíl, léčba závislosti, ochranné léčení, terapeutický vztah
-----------------------	---

Spolupráce adiktologických služeb s vězeňskou službou není novinkou, podobně jako výkon ochranného léčení v rámci výkonu trestu. Práce se závislostí za katrem má svá specifika, které lze vnímat z různých úhlů pohledu. Autoři svým příspěvkem přiblíží, jak je práce se závislými klienty vnímána jednotlivými členy terapeutického týmu (z hlediska terapeutického i hlediska dodržování kázně a pořádku), kde se potkávají a kde naráží na jinakosti. V neposlední řadě se podělí o zkušenosti, jak lze s jinakostí týmově pracovat a být i za mřížemi kvalitními průvodci těm, kteří si dle názoru laické veřejnosti odbornou pomoc nezaslouží.

Autor:	Jakub Minařík, Lenka Šťastná
Název příspěvku:	Domácí detox
Pracoviště:	KAD 1.LF UK a VFN
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	domácí detoxifikace

Domácí detox může být chápán ve dvou významech, jednak jako svépomocná aktivita, tedy vysazení, kterou uživatel provádí více-méně bez odborné pomoci a podpory. Jako druhý význam pojmu vnímám detoxifikace, která probíhá v domácím prostředí, ale za podpory odborné služby. Většinou se jedná o kombinaci lékaře, zdravotní sestry, adiktologa, psychoterapeuta, terénního pracovníka.

Příspěvek se věnuje především druhé formě domácí detoxifikace, mapuje procesy které jsou pro postup důležité, stanovuje podmínky podmínky, které musíme splnit pro to, abychom mohli vysazením projít bezpečně a úspěšně, věnuje se specifickým postupům u jednotlivých látek a specifickým rizikům. Existují látky u nichž je vysazení vysoce bezpečné, ale také látky, kde vysazení může být rizikové, nebo dokonce život ohrožující a existují situace, kdy je pacienta lépe od domácího detoxu odradit a detoxifikaci

provést rezidenčně. Spíše teoretická část je doplněna o kazuistické příklady úspěšných i neúspěšných detoxifikací.

Autor:	Michal Miovský
Název příspěvku:	Formování profesního rámce a identity pracovníků v adiktologii: lze aktuální mezinárodní vývoj ve vzdělávání chápat jako posun od ideologie k pragmatismu?
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN
Grantová podpora:	PROGRES No. Q06/LF1
Klíčová slova:	profese, profesní identita, ideologie, profil oboru, mezinárodní vývoj oboru

Celkový rámec oboru, jeho chápání a profilování, je součástí velmi složitého procesu vývoje a budování oborové institucionální infrastruktury, která dnes v adiktologii dospěla tak daleko, že skutečně začala zásadním způsobem facilitovat osamostatnění a emancipaci tohoto oboru. To ale vytváří naléhavou potřebou kvalitnějšího usazení profesní identity pracovníků v tomto oboru a jejich pohled na sebe a na "svůj" obor. Současně s tím pak celé toto téma a proces souvisí s dramatickými změnami ve vývoji standardů kvality pracovníků v adiktologii a způsobu jejich vzdělávání a klinické přípravy. V minulosti byla tato oblast zatížena mnoha ideologickými vlivy, které nezmizely, ale byly transformovány do jiných podob a současně se objevily nové výzvy a ideologicky podmíněné trendy. Ty někdy narušují biologicky orientovaná adiktologická dogmata, jindy novější, sociálně orientovaná dogmata. Zdá se, že prudký vývoj posledních 5 let na poli vzdělávání pracovníků v adiktologii a větší intenzita mezinárodní diskuse spojené se standardy kvality těchto pracovníků, přinášejí kýžený posun, mající mj. vliv na ideologické tendence a naši možnost/schopnost tyto tendence lépe zvládat a prosazovat pragmatický přístup a posilovat tak interdisciplinární povahu našeho rodícího se oboru, resp. konceptu samostatného a plně emancipovaného klinického a vědeckého usazení tohoto oboru.

Autor:	Viktor Mravčík
Název příspěvku:	Válka je vůl
Pracoviště:	
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	

"Válka je vůl" brněnské rockové skupiny Synkopy 61 vznikla v r. 1968. Ve svém příspěvku využiji této symboliky, abych poukázal na to, že válka proti drogám, která je mezinárodně zakotvena v Jednotné úmluvě Organizace spojených národů (OSN) o omamných látkách z roku 1961, je neefektivní a z veřejnozdravotního hlediska kontraproduktivní. O negativních zdravotních, společenských a ekonomických dopadech současných drogových politik existuje dostatek vědeckých důkazů, drogové politiky jsou v rozporu s ideologií nezatíženým pojetím lidských práv a občanských svobod. Je načase naplnit evidence-based princip drogových politik a "dát šanci míru" také v regulaci návykových látek.

Autor:	Michaela Nepejchalová, Teodor Brzák
Název příspěvku:	Ne/binární genderová ideologie
Pracoviště:	Nízkoprahové středisko Drop In, o. p. s.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	gender, inkluзивita, adiktologické služby, ideologie, nízkoprahovost

Gender se stává v poslední době hojně diskutovaným tématem, které ale samo o sobě až tak nové není. V široké míře ovlivňuje život všech z nás už od samotného jeho počátku. Pod vlivem binární genderové ideologie v naší kultuře žijeme, většina z nás ji nekriticky přijímá a přizpůsobuje jí i svůj přístup ke klientele. Ukazuje se, že tradiční binární vnímání genderu, odvozené od zjednodušeného pojetí biologické pohlavnosti, nereflexuje individuální lidské identity a zkušenosti, ale spíše se je snaží formovat a

udržovat v mezích genderových norem. To pak vede k výraznému potlačování autentického prožívání sebe sama, což může mít vážné dopady na psychické zdraví, případně podporovat tendenci k rizikovému chování a užívání. V souvislosti s tím se pro porozumění komplexnosti identity individuální klientely jeví jako nezbytné rozšiřování pojetí tohoto tématu a odbourávání stereotypního vnímání v rámci rigidních kategorií. A to i na úrovni adiktologických služeb, od vysokoprahových po nízkoprahové. Genderová rovnost a inkluzivita jsou termíny, se kterými se i v našem adiktologickém prostředí budeme setkávat stále častěji, a nelze k nim dojít bez porozumění komplexnosti celého tématu. To jde ruku v ruce s odbouráním silného stigmatu posilovaného mediálním obrazem "genderové ideologie". O destigmatizaci genderové problematiky v kontextu adiktologickém se pokusíme právě i tímto příspěvkem.

Autor:	Orlíková, B., Dvořáková, Z.
Název příspěvku:	Děti a dospívající v pandemii - dopady uzavření škol na jejich duševní zdraví
Pracoviště:	Národní ústav duševního zdraví
Grantová podpora:	TA ČR - Projekt TL04000382
Klíčová slova:	Covid-19, pandemie, děti, dospívající, uzavření škol, distanční výuka, duševní zdraví

Onemocnění Covid-19 bylo prohlášeno za pandemii 12. března 2020. Začátkem dubna bylo uzavřením škol ovlivněno více než 1,5 miliardy dětí a mladistvých ve světě, v ČR byly školy uzavřeny od 11. března 2020, v květnu 2020 se žáci začali do škol vracet. S další vlnou pandemie byly školy ovšem opět uzavřeny, a to v říjnu 2020, v závěru r. 2020 byl umožněn některým žákům návrat do školy, ale s opětovným zhoršením situace byly školy po Novém roce 2021 opět uzavřeny. Návrat do škol začal postupně až na jaře 2021. S nynější vlnou pandemie se školy opět potýkají s důsledky (karantény, onemocnění), nikoliv však s plošným uzavřením. Z českých i zahraničních výzkumů je patrné, že dlouhodobé uzavření škol a pouze distanční vyučování má vliv na duševní zdraví žáků a dopady nebudou vždy přechodného charakteru. Příspěvek shrnuje výstupy řešerše zaměřené na tuto problematiku - zejména vliv uzavření škol na depresivní a úzkostné

stavy žáků a studentů, užívání návykových látek, gambling, gaming a další rizikové chování.

Autor:	Tereza Pelantová, Eva Veverová
Název příspěvku:	Následná péče pro klienty s duální diagnózou
Pracoviště:	Kolpingovo dílo České republiky z.s.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Následná péče, duální diagnóza

Představení služby Následné péče Kolping pro klienty s duální diagnózou a popis vzniku a průběžného vývoje služby do současné podoby.

Jedná se o první službu v rámci Jihomoravského kraje, jejíž cílovou skupinou jsou klienti s duální diagnózou. V příspěvku se chceme zabývat popisem cílové skupiny, úskalími, která provázejí průchod klientů doléčovací službou. Chceme se zaměřit na specifika práce s danou cílovou skupinou. Rádi bychom popsali vznik služby a to jak se průběžně měnila vlivem zkušeností z praxe. Naši práci i cílovou skupinu bychom rádi přiblížili pomocí kazuistiky. Službu poskytujeme pobytovou a ambulantní formou a postupem času se ukázalo, že je třeba rozdílně přistupovat již k přijímacím podmínkám do obou forem služby. Z původního přísného požadavku na abstinenci jsme časem u ambulantních klientů ustoupili, protože neodpovídal reálným požadavkům na cílovou skupinu apod.

Naše práce s klienty je velmi individualizovaná, propojená s psychiatrickou péčí, důraz klademe na konkrétní možnosti a potřeby daného klienta. Oproti obvyklým doléčovacím programům nabízíme delší podporu.

Autor:	David Pešek
Název příspěvku:	Nové paradigma Harm Reduction v České republice aneb Souboj 5 -ismů a jednoho bódhisattvy
Pracoviště:	SANANIM z.ú.
Grantová podpora:	-

Klíčová slova:	Harm Reduction, veřejné zdraví, soucit
-----------------------	--

Pragmatismus, racionalismus, humanismus, moralismus a paternalismus rámuje vývoj Harm Reduction v ČR od úplných počátků na konci 80. let, kdy se u nás začaly poprvé měnit stříkačky. Díky brzkému zakotvení v koncepci protidrogové politiky efektivně vznikala síť služeb, předcházelo se šíření infekčním chorobám, zachraňovaly se životy. Pragmatický základ byl jasný, ale výkon bohulibé činnosti může podporovat paternalistický přístup. A tak se racionální směr od počátku trochu vytrácel výkladem a vymyšlením nových manter, které opakováním získávaly pocit oprávněnosti: výměna kus za kus, vyloučení ze substituční péče kvůli užívání jiných látek jako příklady par excellence. Důraz na veřejné zdraví a compliance se staly argumenty k odmítnutí klienta.

Avalókitéšvara je bódhisattva, který je zosobněním nejryzejšího soucitu v buddhismu. Někdy bývá zobrazován s jedenácti hlavami a tisíci pažemi. Množství jeho rukou odkazuje na kapacitu pomáhat, dnes bychom řekli, že má velký containment. Kdyby „pán jenž se soucitem shlíží na svět“ shlédl také na našich 100+ HR zařízení, co v ČR máme, co by asi viděl? Měl by radost z dostatku soucitu a lásky nebo by nabízel nové paradigma?

Autor:	Benjamin Petruželka, Miroslav Barták, Roman Gabrhelík
Název příspěvku:	Selektivní a indikovaná prevence užívání metamfetaminu založená na důkazech
Pracoviště:	Klinika adiktologie, 1. LF UK a VFN
Grantová podpora:	957715 – IMPRESA – JUST-2019-AG-DRUGS
Klíčová slova:	Metamfetamin, selektivní prevence, indikovaná prevence, systematická řešerše

V současnosti probíhá v České republice, Německu, Litvě, Slovensku a Polsku projekt IMPRESA (Implementing Methamphetamine Prevention Strategies into Action), jehož cílem je shrnout evidenci zejména v oblasti selektivní a indikované prevence metamfetaminu, aplikovat tuto evidenci a sdílet zkušenosti s její aplikací. To umožní využití této evidence případně i v dalším kontextu. V rámci tohoto příspěvku budeme prezentovat výsledky

syntézy nejnovějších poznatků, jejímž cílem bylo pojmenovat účinné strategie selektivní a indikované prevence. Tato syntéza byla provedena na základě mezinárodního systematického přehledu odborné literatury a zmapování národních preventivních aktivit v jednotlivých zemích. Intervence identifikované na základě toho procesu poté byly využity v dalším kroku, kdy došlo k hledání konsenzu expertů v rámci Delphi metody. Delphi metoda byla využita k ohodnocení a ověření intervencí experty. V kombinaci s výsledky systematické rešerše literatury bylo vybráno celkem 47 preventivních strategií založených na důkazech. Po ukončení Delphi procesu dosáhlo konsenzu 41 ze 47 intervencí/opatření.

Autor:	Jiří Pokora
Název příspěvku:	Ideologie v adiktologii, adiktologie v ideologii
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice v Brně-Černovicích
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Ideologie, adiktologie, životní styl, drogový boom

Úvodem svého sdělení se pokusím přiblížit význam pojmu ideologie, což není zdaleka tak jednoznačné, jak to na první pohled vypadá. Vztah adiktologie a ideologie je mnohem těsnější než je tomu v jiných medicínských oborech. Ideologie se nejčastěji setkává s oborem návykové nemoci ve třech oblastech:

1/ Pohled na léčebné metody i na diagnózu syndromu závislosti v souvislosti se společenským klimatem a jeho proměnami, které se promítají do ideologie vládnoucí v tom kterém období.

2/ Hledání příčin vzniku závislosti. V naší tržně orientované společnosti bychom mohli při vysvětlení drogového boomu počátkem 90. let dojít k tezi, že závislost je vlastně vygradováním tržně-konzumního životního stylu (nebo chcete-li ideologie) ad absurdum. Za peníze se dá koupit všechno, tedy i dobrá nálada a štěstí. Droga se také stává statusovým symbolem.

3/ Požadavek důsledné abstinence buď jako medicínského opatření („bezalkoholní dieta“) nebo určitého světového názoru, tedy ideologie, což

může být ke škodě věci (ale co když i ku prospěchu?). Nad všemi těmito otázkami se budeme v naší přednášce zamýšlet.

Autor:	Petr Popov
Název příspěvku:	Apolinářská ideologie TDA versus řimsologická (ne)ideologie alkohol-alkoholismu
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Apolinář, ideologie, TDA, řimsologie

Téma letošní AT konference („Ideologie v adiktologii“) vyvolává celou řadu spíše negativních asociací. Je to dáno negativním vnímáním samotného slova ideologie, nebo spojením termínů „ideologie“ a „adiktologie“, které je vnímáno jako nepatřičné? Různé adiktologické koncepty jsou vnímány, zkoumány, posuzovány a hodnoceny nejen z odborného (adiktologického, terapeutického,..) hlediska, ale často právě i z hlediska ideologického aniž by byla tato metodologická kontaminace vnímána. Dochází tak k pochybným závěrům, které jsou však prezentovány jako věcně správné a odborně fundované. Mezi nejčastěji zkoumané (a často nesprávně interpretované) adiktologické ideologie patří Skálův „apolinářský systém“ (PRS) a jeho fundamentální ideologická složka (trvalá a důsledná abstinence, TDA). Zajímavou variantu zkoumání těchto entit představuje řimsologická poznávací metoda, respektive porovnání obou ideologií z hlediska jejich vzniku, vývoje a chápání současníky. Přednáška je koncipována jako součást společného programového bloku, historicky druhého "Adiktologicko - řimsologického sympozia", v roce 50. výročí založení vědecké řimsologické společnosti („Societas contraalcoholica doctoris Řimsae“).

Autor:	Petr Pořízka
Název příspěvku:	Alkoholik a narkoman v českých (nejen) mediálních textech
Pracoviště:	Univerzita Palackého v Olomouci

Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	alkoholik, narkoman, textová analýza, kvantitativní analýza, korpusová lingvistika

Příspěvek je zaměřen na analýzu vybraných pojmů "alkoholik/narkoman" a dalších výrazů jazykově spjatých (alkohol/alkoholismus/alkoholický ad.), jež se liší jen slovnědruhovou příslušností či slovním tvarem, ale patří do téhož sémantického pole. Tato analýza využívá exaktních metod korpusové, resp. kvantitativní lingvistiky a reálná data z jazykových korpusů (např. databáze Český národní korpus o velikosti cca 5 mld. slov). Prostřednictvím datové jazykové analýzy se pokoušíme vytvořit komplexnější obraz zvolených klíčových slov – jejich frekvence či jazykové chování v textech různého typu či žánru; to vše podloženo kvantitativními údaji nebo vizualizacemi. Konkrétně tato analýza prezentuje četnost výskytu klíčových slov s ohledem na časový průřez v publicistických textech od r. 1990 do současnosti; jejich komparace v textech různého žánru (odborná literatura, beletrie, publicistika). Dále jsme se snažili detekovat jiné "spřízněné" výrazy, jež se objevují v témž či podobném jazykovém kontextu. Prostřednictvím tzv. kolokační analýzy, schopné detekovat víceslovná spojení i vyjádřit míru asociace mezi slovem klíčovým (např. alkoholik) a kontextovým (např. notorický), jsme vytvořili kolokační profily: nejtypičtější souvýskyty slov, tj. množiny výrazů, jež se s pojmy "alkoholik/narkoman" v českých textech pojí.

Autor:	Lenka Pořízková
Název příspěvku:	Kořeny řimsologické (ne)ideologie v ideologii protialkoholní osvětové literatury
Pracoviště:	Univerzita Palackého, FF
Grantová podpora:	FPVČ: Kniha ve službách doby
Klíčová slova:	řimsologie, alkoholismus, ideologie

Protialkoholní společnost doktora Řimsy je recesisticko-filozofická skupina intelektuálů založená v roce 1972 a působící dodnes. Těžištěm její svébytné

filozofie a poetiky je mj. reflexe problematiky alkohol-alkoholismu, která byla přímo iniciována specifickým jazykem a rétorikou protialkoholní agitace z přelomu 19. a 20. století. Ve svém příspěvku podrobím analýze způsoby, jakými se řimsologie vztahuje k ideologické bázi protialkoholní literatury, a na to, jakými prostředky postupně buduje koncept ne-ideologie jako základ svého bádání, ale i specifický způsob nazírání světa. Pramenem výzkumu budou konkrétní protialkoholní texty z druhé poloviny 19. a první poloviny 20. století a rovněž referáty přednášené na řimsologických kongresech v posledních 50. letech.

Autor:	Barbora Povýšilová
Název příspěvku:	ISSUP (The International Society of Substance Use Professionals)
Pracoviště:	Klinika adiktologie, Apolinářská 4, Praha 2
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	ISSUP mezinárodní organizace odborníků

Od počátku lze za ideologii považovat i mezinárodní organizaci ISSUP. Svým úsilím dokázala spojit již třicet zemí světa a pokračuje dále. The International Society of Substance Use Prevention and Treatment Professionals, jak již z názvu vyplývá, je organizací založenou na podporu rozvoje, sdružování a sjednocování odborníků z celého světa pracujících ve službách prevence, léčby a doléčování závislosti. Sdílení vědecky ověřených informací s dalšími kolegy v oboru je nesmírně obohacující. A co teprve mezi kolegy ze zahraničí. S rozrůstající se členskou základnou přibývají rovněž unikátní oblasti témat, k nimž má každý člen snadný přístup na informacemi bohatých webových stránkách. Česká republika se zapojila do této sítě v listopadu 2020 a od té doby odvedla velký kus práce. ISSUP svou vizí a posláním rozhodně patří do novodobé adiktologie.

Autor:	Zuzana Rodová, Kateřina Svěčená, Petra Sládková, Vladimír Rogalewicz
Název příspěvku:	Je součástí adiktologie i péče o lidské tělo?

Pracoviště:	Klinika adiktologie 1.LF UK a VFN v Praze, Klinika rehabilitačního lékařství 1.LF UK a VFN v Praze
Grantová podpora:	Příspěvek na konferenci je napsán v rámci Specifického vysokoškolského výzkumu, č. grantu: 260500
Klíčová slova:	adiktologie, ergoterapie, fyzioterapie, rehabilitace

Ideologie v adiktologii se zaměřují nejen na užívání návykových látek, ale i na dopad jejich užívání a hlubší souvislosti, které se týkají daného jedince. Doménou adiktologických ideologií je důraz na multidisciplinaritu, kdy se celý obor nevidá na člověka jen jako na diagnózu, ale na celé spektrum, které s sebou každý klient a jeho život přináší.

Proto je velmi často potřeba nejen podpora lékaře, adiktologa, psychologa, sociálního pracovníka, ale i dalších rehabilitačních profesí. Potřebuje obor adiktologie profese jako je ergoterapie a fyzioterapie?

Pro člověka se závislostí je náročné vykonávat běžný pohyb. Díky své diagnóze tento člověk se musí více soustředit na prováděný a cílený pohyb, aby byl vůbec schopný jej provést. Jak se pracuje v adiktologii s pohybem? Jak se pracuje s vnímání svého těla a tělesného schématu? Kdo řeší svalové dysbalance?

Pohyb je potřeba pro vykonávání veškerých denních aktivit, prováděných v rámci sebeobsluhy, práce i volnočasových činností. Pro provádění denních aktivit je však potřeba mít na určité úrovni kognitivní funkce, kdy jejich limitace mohou působit problémy, s financemi (jejich plánováním, placením účtů, dluhy,...). Kdo v adiktologii řeší problémy se sebeobsluhou a kognitivními funkcemi?

Jaké další profese, se kterými se běžně v adiktologické ideologii nesečkáme, tedy mohou být nápomocny v péči o adiktologické klienty?

Autor:	Kateřina Rokosová, Lenka Šťastná
Název příspěvku:	Zneužívání sedativ a hypnotik z pohledu uživatele
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze
Grantová podpora:	Progres č. Q06/LF1 a grantem č. 260500 v rámci Specifického vysokoškolského výzkumu

Klíčová slova:	sedativa, hypnotika, zneužívání, závislost, léky na předpis
-----------------------	---

Sedativa a hypnotika jsou látky se zklidňujícím, spánek navozujícím účinkem. Benzodiazepiny/Z-léky mohou být předepisovány pro léčbu chronických stavů, může tak docházet k potřebě navyšovat dávky. Je nutné uvědomit si rizika užívání těchto léků, jako jsou nežádoucí účinky, možnost zneužívání či vznik závislosti.

Hlavním cílem výzkumu bylo popsat zneužívání sedativ a hypnotik z pohledu uživatele, zaměřit se na okolnosti, které k zneužívání léků vedly, uvědomění si problému. Cílem také bylo popsat současnou situaci uživatelů a jejich potřeby.

Výzkumný soubor tvořili 4 ženy a 2 muži v současnosti či v minulosti zneužívající sedativa a hypnotika.

Data byla získána formou kvalitativního přístupu s využitím polostrukturovaného rozhovoru a metody životní křivky. Rozhovory byly přepsány, analyzovány pomocí tematické analýzy s využitím metod otevřeného, axiálního kódování a kategorizace.

Okolnosti, které uživatele k zneužívání léků vedly, měly charakter samoléčby. Léky byly poprvé předepsány pouze v 1 z 6 případů na základě psychiatrické indikace. Většina respondentů nevěděla o závislostním potenciálu léků a neudává řešení chronických problémů jinou cestou. V oblasti zneužívání sedativ a hypnotik je nutné pokračovat v dalším výzkumu. Tyto léky by neměly být předepisovány po dobu delší 4 týdnů. U chronických obtíží se doporučuje vyhledat specialistu a problém řešit komplexně.

Autor:	Tereza Roznerová
Název příspěvku:	Nositel priznaku vs. priznak - kazuistika prace s rodinou terapii zavislosti na alkoholu za pouziti externalizace
Pracoviště:	
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Externalizace - rodinna terapie - zavislost na alkoholu

Prispevek si klade za cil, priblizit proces externalizace v rodinne terapii na prikladu kazuistiky rodiny potykajici se se zavislosti na alkoholu. Pri popisu jednotlivych kroku externalizace budou ukazany silne i slabe stranky autorcina postupu. Prezentace bude vychazet z premisy, ze nositel priznaku neni totez, co priznak sam. V tomto pripade alkohol. Jak se dari ziskat pro tento pristup v terapii zavislosti rodinu samotnou, bude predmetem diskuze.

Autor:	Johana Růžková
Název příspěvku:	Dvojí cesty k jednomu cíli
Pracoviště:	Pracovní skupina pro podporu lidí s duální diagnózou
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	duální diagnóza, adiktologie, komunitní psychiatrická péče

Souběhy a vzdalování přístupů komunitní psychiatrické péče a adiktologických služeb v podpoře lidí s duální dg.

Autor:	Lucia Schlosserová, Tadeáš S. Zborník, Karel D. Riegel
Název příspěvku:	Narcistické rysy osobnosti ve vztahu k úrovni osobnostní funkční schopnosti u pacientů se závislostí na návykových látkách
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1.LF UK a VFN v Praze
Grantová podpora:	Příspěvek je podpořen projektem Progres č. Q06/LF1, „Rozvoj psychologických věd na Univerzitě Karlově v intervenční a preventivně-léčebné teorii a praxi“.
Klíčová slova:	Narcismus, Závislost, Osobnostní funkční schopnost, Osobnostní struktura, TriPM, HSNS, LPFS-SR, DSM-5

Existuje předpoklad, že narcistická struktura, či přímo narcistická porucha osobnosti, může být považována za prekurzor závislosti. V české adiktologické praxi však absentují empirické studie, které by tento předpoklad potvrzovaly a současně chybí validní diagnostické nástroje, zaměřené na posouzení narcistických fenoménů ve vztahu k celkovému

osobnostnímu fungování. Prvním cílem studie je ověřit vztah mezi narcistickými rysy osobnosti a mírou osobnostní funkční schopnosti u pacientů se závislostí ve srovnání se souborem z běžné populace. Druhým cílem je ověření psychometrických vlastností nástrojů Triarchická míra psychopatie (TriPM), Sebeuposuzovací škála hypersenzitivního narcismu (HSNS) a Sebeuposuzovací škála osobnostní funkční schopnosti (LPFS-SR). Výzkumné studie se zúčastnilo 426 pacientů se závislostí a 654 participantů z běžné populace. Celkově baterii sebeuposuzovacích dotazníků: Osobnostní inventář pro DSM-5 (PID-5), TriPM, HSNS a LPFS-SR v elektronické i papírové formě vyplnilo 1080 participantů ve věku 18-64 let. Získané poznatky mohou být prospěšné pro psychologickou a adiktologickou praxi nejen z hlediska rozšíření diagnostických metod, ale zejména z hlediska rozšíření informací o osobnostní struktuře jedince, která se zdá být důležitá pro následné plánování terapie.

Autor:	Petra Sládková, Kateřina Svěčená, Zuzana Rodová
Název příspěvku:	Problematika posuzování invalidity u pacientů se syndromem závislosti
Pracoviště:	Klinika rehabilitačního lékařství 1. LF UK a VFN v Praze
Grantová podpora:	Specifický vysokoškolský výzkum, č. grantu 260500
Klíčová slova:	pracovní schopnost; invalidní důchod

Invalidní důchod (ID) je dávka určená k vyrovnání příjmu osob, v případě poklesu soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Posuzování invalidity se řídí zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, od 1.1.2010 je v platnosti nová prováděcí vyhláška č. 359/2009 Sb. Procentní míry poklesu pracovní schopnosti (PS) podle zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k této vyhlášce, člení se do 15 kapitol (I-XV). Pacientů se syndromem závislosti se týká kapitola V, položka 2- duševní poruchy a poruchy vyvolané psychoaktivními látkami.

Při stanovení míry poklesu PS je potřeba zhodnotit nejen postižení psychických funkcí a intelektu, narušení společenských a pracovních funkcí, úroveň psychosociální adaptace, ale i postižení somatické, rozsah a stupeň

narušení celkové výkonnosti celkové výkonnosti a výkon při provádění běžných denních aktivit.

Invaliditu posuzuje posudkový lékař na základě podané žádosti a vychází z aktuálně doložené zdravotnické dokumentace a profesního dotazníku.

Posudkový lékař nikdy nerozhoduje o poskytování dávek podmíněných zdravotním stavem, ale vždy hodnotí pouze zdravotní stav a důsledky z něj vyplývající.

Osoba se syndromem závislosti je sice často uznána za invalidní, ale nemá nárok na výplatu důchodu, protože nesplnila potřebnou dobu pojištění.

Autor:	Michal Slivka
Název příspěvku:	Od povinnosti k dobrovolnosti i ve skupinové psychoterapii: reflexe ročního experimentu s volitelnou skupinou
Pracoviště:	Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	následná péče, skupinová terapie, dobrovolnost

Příspěvek se zabývá trendem předávání odpovědnosti za proces údravy klientovi v podmínkách doléčovacího programu. Do jaké míry je možné vnucovat klientovi terapií stimulovaný růstový proces? Pro zkoumání hranice, co je možné po klientovi vyžadovat a co je potřeba nechat na jeho volbě, analyzujeme situaci dobrovolné doléčovací terapeutické skupiny z perspektivy „rok poté“. Předmětem zkoumání jsou trajektorie údravy členů skupiny a zamyšlení nad těmi, kdo se rozhodli tuto formu léčení nevyužít. Metodologie: Příspěvek se opírá o pozorování autora, který je zároveň terapeutem skupiny, a rozhovory s klienty.

Autor:	Nikol Spůrová, Michaela Petišková
Název příspěvku:	Komplexní přístup ke klientům s duálními diagnózami v programu substituční léčby
Pracoviště:	CADAS SANANIM, z. ú.
Grantová podpora:	-

Klíčová slova:	duální diagnózy, psychiatrická péče, substituční léčba, case management, kazuistiky
-----------------------	---

Příspěvek představuje kazuistiky klientů s duální diagnózou v substituční léčbě Suboxonem.

Od roku 2018 pracujeme s klienty substitučního programu komplexněji, poskytujeme psychiatricko - adiktologickou péči a case management. Klienti s psychiatrickou diagnózou, kteří zároveň užívají opiáty i jiné návykové látky obvykle ze substituční léčby vypadávají pro porušování striktních pravidel programu. Často se neudrží ani v ambulantní psychiatrické péči, jsou opakovaně či dlouhodobě hospitalizováni v psychiatrické nemocnici a jejich kvalita života je nevysoká.

Cílem příspěvku je diskutovat následující otázky:

Jak a kam až lze program substituční léčby adaptovat na tuto skupinu klientů při zachování alespoň minimálního komfortu terapeutického týmu?

Je abstinence od dalších látek v substituční léčbě jedinou cestou nebo může i nízkoprahová substituční léčba u pacientů s duálními diagnózami vést ke zvýšení kvality jejich života?

Jak by měla vypadat optimální síť podpory pro ně a jaké jsou aktuální reálné možnosti (např. ve vztahu k reformě psychiatrické péče)?

Autor:	Nora Staňková, Martin Titman
Název příspěvku:	Chce to čas, jde o nedostatky dovedností pracovníků, nebo ideologie „dospělosti“ není všemocná?
Pracoviště:	NS Drop In, o.p.s.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Transakční analýza, NS Drop In, o.p.s., komunikace, ideologie dospělosti

Ideálem vztahu s klientem v NS Drop In, o. p. s., je takový stav, kdy klient z komunikace s pracovníky vychází podpořen ve svých osobních kompetencích, cítí se uznáván jako dospělý člověk schopný nést odpovědnost za svá rozhodnutí a dostatečně sebevědomý, aby tato rozhodnutí dělal. Ideou, na niž pracovníci komunikaci a vztah ke klientům staví, je chápání klienta jako člověka, který je ze své podstaty schopný a

funkční. Nástroje takového přístupu vychází z Transakční analýzy. Příspěvek navazuje na odborný článek Kazuistika organizace zaměřené na vývoj komunikace s klienty v Nízkoprahovém středisku Drop In, o. p. s., s analýzou za využití konceptu transakční analýzy, vydaný v roce 2014 v časopise Adiktologie, který se zabýval analýzou komunikace od vzniku zařízení až do roku 2013, kdy se v zařízení využívaly již aktivně a cíleně koncepty Transakční analýzy. Tento přístup pomohl zařízení překlenout náročné období proměn v komunikaci s klienty, kteří byli původně zavaleni množstvím nefunkčních a nevymahatelných pravidel a příkazů ze strany pracovníků. Během let se tento komunikační přístup ustálil jako funkční a podpůrný, a i u nových pracovníků se předpokládá, že jej přijmou – stal se ideologií. Tento příspěvek se zaměří na reflexi používaného přístupu v současnosti. Pracovníci se setkávají s klienty, u kterých se komunikace Dospělý – Dospělý nejeví žádoucím způsobem funkční.

Autor:	Alan Steinhäusel
Název příspěvku:	Otisky zraněné duše - keramické skupiny v léčbě závislých
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice Jihlava
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	závislost, trauma, ústavní léčba, psychoterapie, vztahy

Závažná traumatická zkušenost často podstatně ovlivňuje dotčeného člověka v široké škále oblastí, a to především v mezilidských vztazích. Způsobem vyrovnávání s těmito nelehkými zážitky nezřídka bývá také abusus psychoaktivních látek, který může přejít až do stadia závislosti. Není tedy překvapivé, že v léčbě závislých se často setkáváme s traumatizovanými jedinci. Příspěvek pojednává o zkušenostech s psychoterapeutickou prací s hlínou v rámci tříměsíční léčby závislosti na otevřeném, koedukovaném oddělení pro motivované pacienty v PN Jihlava. Prostřednictvím kazuistických ukázek ilustruje, jak se traumatické zkušenosti zejména z období dětství mohou projevat ve výtvorech klientů, jejich interpersonálních vztazích a průběhu léčby, případně jak

přispívají k formování osobnosti, a jakou roli v tomto systému hrají psychoaktivní látky a závislost.

Autor:	Alžběta Stromšíková
Název příspěvku:	Práce s tématem závislost v azylovém domě pro matky s dětmi
Pracoviště:	Společnost Podané ruce o.p.s.; Fakulta sociálních studií, Ostravská univerzita
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	závislost, mateřství, azylový dům pro matky s dětmi

Příspěvek se věnuje sociální práci s cílovou skupinou matek se zkušeností s užíváním návykových látek. Snaží se o propojení zjištění získaných při zpracovávání dizertační práce v rámci doktorského studia na Fakultě sociálních studií na Ostravské univerzitě se zkušenostmi z praxe sociálního pracovníka v poradensky zaměřené adiktologické sociální službě.

Naše pozornost se obrací zejména k práci s tématem závislosti v prostředí azylových domů pro matky s dětmi. Azylové domy si kladou za cíl přispět k reintegraci svých klientek zpět do neinstitucionalizovaných forem bydlení, přičemž matky potýkající se potížemi v závislostní oblasti mají často mnohačetné problémy a potřeby, které jim stabilizaci životní situace včetně nalezení vhodného bydlení značně ztěžují. Příspěvek se proto zamýšlí nad aktuální praxí práce s touto cílovou skupinou se zaměřením na adiktologické aspekty situace klientky.

Autor:	Martin Stündl, Hana Švůgerová
Název příspěvku:	Adiktologická ambulance pro děti a dospívající jako součást sociální služby NZDM
Pracoviště:	Prev-Centrum, z. ú.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	NZDM, adiktologická ambulance, skupinový program, poradenství, nespécifická prevence, adolescence, dětská

	adiktologie, individuální péče, rizikové chování, návykové látky, netolismus
--	--

Prev-Centrum, z.ú., Nízkoprahové služby poskytuje cílové skupině dětí, dospívajících a jejich blízkých široké spektrum služeb: od nízkoprahových služeb, tedy nízkoprahového klubu pro děti a mládež, přes poradenské služby, sociálně terapeutické skupinové aktivity až po specializovanou adiktologickou ambulanci pro děti a dospívající. Tento systém služeb s rozlišením vstupních podmínek umožňuje přístup klienta jednotlivými segmenty dle jeho potřeb, motivace, možností a specifík. Umožňuje tak podchytit a pracovat s obtížně dostupnou cílovou skupinou rizikové mládeže, klienty motivovat ke změně a udržet je v kontaktu se službou.

Posláním Prev-Centrum, z.ú. Nízkoprahové služby je poskytování odborné pomoci a podpory dětem, dospívajícím a jejich zákonným zástupcům či blízkým osobám, kteří se nacházejí v obtížných nebo rizikových životních situacích, provázet obdobím dospívání, poskytovat informace a bezpečný prostor pro trávení volného času, nabízet odbornou podporu a pomoc. Usilujeme o zlepšení podmínek i kvality života dětí a dospívajících.

Prev-Centrum, z.ú., Nízkoprahové služby spadá dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách - § 53 do oblasti služeb sociální prevence. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.

Autor:	Martin Svoboda
Název příspěvku:	Pacient s duální diagnózou v péči "vězeňského" adiktologa
Pracoviště:	Vězeňská služba ČR, věznice Pardubice
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	věznice, adiktologická ambulance, duální diagnóza

V přednášce se budu věnovat věnovat kazuistice pacienta, se kterým se setkávám v rámci "vězeňské" adiktologické ambulance. Jedná se o pacienta s duální diagnózou - v minulosti nadužíval návykové látky (zejména alkohol)

a dále mu byla daignostikována schizoafektivní porucha. Cílem přednášky bude mimo jiné referovat o možnostech a limitech adiktologické péče o vězněné osoby.

Autor:	Jaroslav Šejvl, Helena Horálek, Michal Miovský, Roman Gabrhelík, Elizabeth Nováková, Andrea Matějková, Tadeáš Samuel Zborník, Svetlana Skurtveit, Jasmina Burdzović
Název příspěvku:	Vývoj a pilotní ověření regionálního vzdělávacího modulu prevence duševního onemocnění dětí a dospívajících s důrazem na rizikové chování – východiska a úskalí rozvoje projektu
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1. LF UK
Grantová podpora:	ZD-ZDOVA1-012 - Vývoj a pilotní ověření regionálního vzdělávacího modulu prevence duševního onemocnění dětí a dospívajících s důrazem na rizikové chování
Klíčová slova:	prevence, duševní zdraví, rizikové chování, analýza, komunitní přístup

Východiska: Zpracování žádosti o projekt zaměřený na prevenci duševních onemocnění spojených s rizikovým chování dětí a dospívajících, získání je jednou z prvních, nikoli posledních náročných prací na projektu. Jedním z průběžných kamenů je motivovat cílovou skupinu k zapojení do takového projektu.

Cíle: Popsat přístup k rozdílným cílovým skupinám v Praze 11, Havířově a Orlové za účelem jejich zapojení do projektu.

Metody: Byla využita kvalitativní obsahová analýza dokumentů a pracovních náplní jednotlivých profesionálů cílové skupiny v rámci prevence rizikového chování na území Prahy 11, Havířova a Orlové a dále bylo využito vlastního pozorování a zkušeností s realizací projektu.

Závěry: Prevence rizikového chování dětí a dospívajících musí být založena na komunitním přístupu všech profesí, které s těmito formami jednání a dětmi setkávají. Jedná se o školní metodiky prevence, a pedagogické pracovníky, školní psychology, sociální pracovníky, pracovníky PPP, policisty, strážníky, pediatry, psychiatry, gynekology, střední zdravotní personál a pracovníky OSPOD. Koordinace společného jednotného

přístupu, efektivní a rychlá výměna informací, erudice a vzdělanost jsou nezbytnou součástí jejich profesní výbavy. Získání těchto požadavků v náročné profesi bývá mnohdy komplikované. Motivovat tyto profesionály k dalšímu odbornému rozvoji nad rámec svých povinností je možné a reálné.

Autor:	Jaroslav Šejvl, Petr Popov
Název příspěvku:	„Apolinářská ideologie“ – svoboda a sebe/kontrola v léčebně terapeutickém přístupu léčby závislosti na alkoholu u Apolináře v letech 1948 až 1982
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1. LF UK
Grantová podpora:	Institucionální programe podpory Progres č. Q06/LF1 a Specifický vysokoškolského výzkumu, č. grantu: 260500.
Klíčová slova:	apolinářský model léčby, apolinářské desatero, léčba závislosti, alkohol

Východiska: Specializovaná institucionalizovaná léčba závislosti na alkoholu se na našem území začala – po prvních nesmělých pokusech – rozvíjet od podzimu 1948 na protialkoholním oddělení u Apolináře. Cíle: Popsat vznik a rozvoj sebe/kontrolních mechanismů v kontextu vzniku a rozvoje samostatného protialkoholního oddělení pod vedením Jaroslava Skály v letech 1948 až 1982.

Metody: Byla použita kvalitativní obsahová analýza, na základě které byly vyhledány, identifikovány a fixovány relevantní dokumenty, které byly sestaveny podle vzájemného tematického vztahu s ohledem na místo a čas vzniku, jejich autora, a to vzhledem k obsahovému zaměření. Závěry: Informace, získané na bruselské konferenci v roce 1946, otevřely Skálovi obzor možného komplexního / celostního přístupu k léčbě závislosti na alkoholu. První apolinářský fokus vycházel z celosvětového farmakologického přístupu, který má kořeny i na našem území již od roku 1925. Dalším vývojem došlo k odklonu dominance farmakologické léčby ke stěžejnímu psychoterapeutickému zaměření s důrazem na posilování volních a kognitivních vlastností každého člověka a k rozvoji jeho motivace k léčbě a trvalé abstinenci. Tento přístup se odrazil jednak v „apolinářském desateru“ a i v úspěšnosti léčby. Byl paradigmatickým pro další léčebná zařízení a stavebním kamenem pro úspěšný rozvoj a vývoj léčby závislosti na alkoholu až do dnešních dní.

Autor:	Šmoldasová J., Bundárová L., Vavříková J.
Název příspěvku:	Zákony pro lidi - vyhláška č.271/2012 Sb. (jak ochránit společnost před zdravotníky s diagnózou závislosti)
Pracoviště:	Fakultní nemocnice Olomouc, Klinika psychiatrie AT amb.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	vyhláška, závislost, zdravotník

Společnost se vždy snažila ochránit před nadměrnými konzumenty alkoholu či jiných návykových látek. Využívala k tomu rozličných opatření od vystavování lidských koster před hostince s nápisem "memento mori" až po to nejkrutější - ztrátu na životě.

V České republice a na jejím území jsme taková drastická opatření neužívali a neužíváme. Vydáváme zákony a vyhlášky. Z toho některé sice ne doslova, ale pro některé profese jsou téměř smrtící. Jedná se o vyhlášku č. 271/2012 Sb. o zdravotní způsobilosti zdravotnického pracovníka a jiného odporného pracovníka.

Autoři se zamýšlí nad uznáváním zdravotní způsobilosti u zdravotnických pracovníků s diagnózou závislosti dle výše uvedené vyhlášky a jejím dopadu na jejich profesní a osobní život.

Kladou si řadu otázek k dané vyhlášce: Jde o vyhlášku opravdu pro lidi? Koho má tato vyhláška vlastně ochraňovat? Chrání posuzující lékař jen sám sebe? Kde je snaha pomoci klientovi? Proč je klient trestán za to, že se šel dobrovolně léčit? Kdo na těchto vyhláškách pracuje? Je uvedená doba 2 let abstinence opravdu zárukou trvalé a důsledné abstinence? Může si naše zdravotnictví dovolit ztrácet vysoce kvalifikované zaměstnance s mnohaletou praxí? Co můžeme udělat my co léčíme pro své kolegy, jako jedny z nejohroženějších? Vždyť i my jsme potenciálně ohroženi.

Autor:	Jiří Švarc
Název příspěvku:	Ideologické proměny léčení závislostí v psychiatrické nemocnici v Bohnicích
Pracoviště:	Psychiatrická nemocnice Bohnice

Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Historie protialkoholní ústavní léčby, ochranné léčení před r. 1990, protialkoholní ústavní léčby na základě výměru národního výboru, ústav pro choromyslné (psychiatrická nemocnice) v Bohnicích.

Roku 1909 byl otevřen Královský český zemský ústav pro choromyslné v Bohnicích. Chorobopisy jsou působivým dokladem o historii nejen psychiatrické péče, z nich čerpá tato přednáška kazuistiky o léčbách závislosti.

Přes velkorysý počet pavilonů umožňující v r. 1909 výjimečnou diferenciaci nemocných, žádný pavilon nebyl určen pro závislosti (ještě nešlo o nemoc). Jak byla tehdy členěna nemocnice, jaký byla kapacita; podíl závislých, kteří byli označeni jako „psychicky vhodní a práce schopní nemocní,“ k jakým pracím byli využíváni...

Prevence alkoholismu zaměstnanců.

Pojednám o poválečném režimu protialkoholní léčby a o averzivní léčbě apomorfinem.

Ochranné léčení ústavní se před r. 1990 ukládalo ze zcela jiných indikací než v současnosti - prakticky všem obviněným závislým a psychopatům.

Protialkoholní ústavní léčby na základě výměru národního výboru dle § 13 zák. 120/1962 Sb., o boji proti alkoholismu (1962 - 1989): „Jestliže se alkoholik řádně neléčí a odmítá podrobit se léčení dobrovolně, může mu povinnost podrobit se ústavnímu léčení uložit okresní národní výbor; dobu povinného ústavního léčení určí ONV na návrh zdravotnického zařízení.“

Podle prováděcí vyhlášky byla délka nejvýše 11 měsíců; dle vnitřních zvyklostí nejméně 4 měsíce. Od 1. 7. 1989 se tyto léčby realizovaly dle § 9 zák. 37/1989 Sb., který byl zrušen Ústavním soudem v r 1997 (nález č. 299/1997 Sb.).

Autor:	Xenie Uholyeva
Název příspěvku:	Psychoanalytická párová terapie v adiktologické ambulanci
Pracoviště:	Česká společnost AIDS pomoc

Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	THC, konflikty, ambivalence, štěpení

Mladý manželský pár přišel kvůli potížím ve vztahu, které manželka přisuzuje manželovu kouření marihuany. Manžel čerstvě abstínuje, nechce podporu v abstinenci a přál by si, aby manželka byla spokojená. Manžel popisuje vztahy v povrchové rovině, zaměřuje se na chování, v rodině chladnější prostředí. Manželka popisuje svou rodinu velmi emotivně, historie rodiny dramatická, vyrůstala s otcem.

Sezení bývají velmi konfliktní, hlasitá (rušíme kolegy v jiném patře). Manželka si stěžuje na nedostatek zájmu z jeho strany, žárlí. Manžel vnímá její stížnosti jako kritiku toho, jaký on je. Oba klienti sdělují, že na sezeních se sice hádají, ale doma to je pak lepší. Zdá se, že na sezeních se daří odložit část nepříjemných emocí a myšlenek.

Já intenzivně vnímám diskontinuitu – občas mívám dojem, že pracuji pokaždé s jiným párem. Projevy náklonnosti mezi manželi, držení se za ruku, hlazení bývají rychle vystřídány divokou hádkou se znehodnocováním partnera. Vyvolává to dojem štěpení – je možný jen dokonalý soulad, nebo nepřátelství, nic mezi tím. Vnímám, že i mé prožívání se štěpí.

Autor:	Dan Ullwer
Název příspěvku:	Využití přechodového rituálu v terapeutické praxi
Pracoviště:	Denní psychoterapeutické sanatorium "Ondřejov" s.r.o.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Přechodový rituál - terapeutická praxe - závislost

Rituály provázejí člověka již od nejstarších dob a mají svůj výrazný symbolický význam. Zejména pak při přecházení z jedné etapy života do druhé a z jedné společnosti do druhé pomáhají rituály překlenout obtížné životní situace. Autor ve svém příspěvku nejprve seznamuje posluchače s definicí rituálu, přechodového rituálu, významem přechodového rituálu a

typy přechodových rituálů. Rovněž poukazuje na rituály, které se využívají v léčbě závislostí. Ve druhé části příspěvku pak autor přináší ze své klinické praxe tři kasuistické příběhy, na kterých se snaží poukázat, jak je možné v rámci terapeutické praxe s přechodovým rituálem při spolupráci s klientem pracovat, jaký může mít pro klienta význam a jak může přechodový rituál ovlivnit výsledek v léčbě klienta. Cílem příspěvku je poukázat na skutečnost, že práce s rituálem je v léčbě závislostí důležitou léčebnou intervencí, která má pozitivní vliv na proces celé léčby.

Autor:	Anna Volfová
Název příspěvku:	Pregraduální vzdělávání lékařů v adiktologii v ČR a SR
Pracoviště:	Klinika adiktologie 1.LF UK a VFN
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	adiktologie, výuka, studenti medicíny, všeobecné lékařství, učební plány, pregraduální vzdělávání

Současná praxe pregraduální výuky adiktologie pro studenty medicíny na lékařských fakultách v Evropě i mimo Evropu neodpovídá požadavkům a potřebám praxe. Vzestup tzv. opiátové krize v Evropě vedl k formulaci a schválení priority WHO revidovat a podporovat výuku adiktologie na lékařských fakultách a zvýšit její kvalitu. Cílem studia je zmapovat rozsah a obsah adiktologického vzdělávání v pregraduálním vzdělávání studentů všeobecného lékařství na lékařských fakultách v České a Slovenské republice. Celkem bylo osloveno 12 lékařských fakult. Pro sběr dat byl sestaven dotazník. Výzkumný soubor tvoří textové zdroje popisující charakteristiku adiktologického vzdělávání ve studijních programech všeobecného lékařství. Jedná se o samotné studijní plány a sylaby daných předmětů či jakékoliv další relevantní informace. Dokumenty byly podrobeny obsahové analýze. Výsledky poskytují popis situace v adiktologickém vzdělávání na lékařských fakultách v ČR a SR. Na základě získaných výsledků lze navrhnout změny ve vzdělávání lékařů, které povedou k zvýšení kompetencí lékařů v oblasti závislostí. Výzkum byl podpořen studentskou lékařskou organizací IFMSA.

Autor:	Kateřina Zachová
Název příspevku:	Názorové proudy ovlivňující podobu arteterapie v adiktologii v ČR
Pracoviště:	Klinik adiktologie
Grantová podpora:	Charles University, No. PROGRES – Q06/LF1, Specific University Research (SVV) Programme No. 260500
Klíčová slova:	arteterapie, adiktologie, Art as Therapy, Art Psychotherapy

Arteterapie je terapeutický směr, jehož základním nástrojem jsou prostředky výtvarného umění. Jednotlivé přístupy korespondují s obecnými psychoterapeutickými směry a mohou se od sebe značně lišit jak formou, tak terapeutickými cíli a způsobem zacházení se vzniklými artefakty. Výtvarný proces může nebo nemusí být doplněn následnou verbální reflexí. Některé školy tuto část akcentují, sledují interpretaci symbolického a formálního obsahu výtvarné produkce nebo ji podrobují analýze. V mezinárodním kontextu je tento směr označován jako Art Psychotherapy. K tomuto pojetí obvykle inklinuje česká arteterapie. Jiné směry naopak považují za prostředek k uzdravení vlastní prožitky tvorby a respektují intimní prostor artefaktu, kde autor vizualizoval své prožitky a emoce. Významná část evropských arteterapeutů preferuje právě tento přístup, který bývá nazýván Art (as) Therapy. Tyto směry jsou někdy stavěny do konfrontace, jindy se mohou prolínat nebo doplňovat.

Cílem příspěvku je seznámit posluchače s metodami uplatňovanými aktuálně v arteterapii v českých adiktologických službách, jak je ukázala terénní studie z konce r. 2021. Sběr dat proběhl metodou polostrukturovaného rozhovoru s 30 respondenty z řad terapeutů. Data byla následně zpracována pomocí programu MAC QDA a kvalitativní obsahovou analýzou.

Anotace workshopů (řazeno abecedně)

Autor:	Helena B., Bill W.
Název příspěvku:	Dvanáct kroků
Pracoviště:	Anonymní alkoholici
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	dvanácti krokové programy, alkoholismus, program uzdravení

Dvanáct kroků Anonymních alkoholiků je řada zásad duchovní povahy, které v případě, že se uskutečňují jako způsob života, mohou potlačit posedlost pitím a umožnit trpícímu stát se znovu šťastným a užitečným plnohodnotným člověkem. Vznikly na základě zkušeností prvních členů. Základním textem pro pochopení, rozšíření a uplatňování 12 kroků, coby hlavního pilíře programu uzdravení v AA, je Modrá kniha.

Autor:	Markéta Brunová Meluzínová, Marika Michajlovičová
Název příspěvku:	Umění sebepěče aneb osobní rituály terapeuta
Pracoviště:	Ambulance klinické psychologie adiktologie Kroměříž
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	sebepěče, sdílení, meditace, prožitek, osobní rituály

Workshop je zaměřený na proces péče o sebe sama. Aneb co nás ve škole nenaučili. S těžkými tématy v terapii se setkáváme častěji, než je dokážeme adekvátně zpracovávat. Pojďme společně sdílet, jak tyto situace sami zvládáme. Supervize je bezesporu nenahraditelnou součástí terapeutické práce, často ale potřebujeme něco dalšího, něco co nás přesahuje. Také používáte terapeutické "sebeberličky", jako relaxaci, kameny, aromaterapii, karty, rituály a meditace? Spiritualita v psychoterapii a adiktologii je zajímavý a důležitý zdroj při práci s klientem a se sebou sama.

Pojďme společně dosadit terapeuta do hlavní role - prožívat, "hrát si", sdílet, fantazírovat, věnovat trochu času hlavně sobě.

Autor:	Jakub Kabíček, Michal Chňupa
Název příspěvku:	Mindfulness ve vztazích; workshop RMT (Relational Mindfulness Training)
Pracoviště:	
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	mindfulness, všímavost, adiktologie, RTM

Mindfulness (všímavost, bdělá pozornost) je termín v současnosti často skloňovaný nejen v psychoterapii. Efektivita dvou, dnes již klasických, programů MBSR (Mindfulness-Based Stress Reduction) a MBCT (Mindfulness-Based Cognitive Therapy) byla podložena stovkami vědeckých studií. Prvky mindfulness jsou součástí mnohých psychoterapeutických směrů, např. Dialectical Behaviour Therapy (DBT), či tzv. třetí vlny KBT. Program RMT (Relational Mindfulness Training) byl vytvořen Markem Víchem a Janem Burianem s cílem ještě více přiblížit praxi mindfulness podmínkám dnešní dynamické doby. RMT vychází z klasických konceptů mindfulness a posouvá je do roviny vztahů a komunikace. Program rozvíjí aspekty jako je laskavost, soucit, empatie a aktivní naslouchání, tedy dovednosti klíčové i pro terapeutickou praxi.

Cílem workshopu je okusit mindfulness „na vlastní kůži“ ve dvou rovinách:

1/ seznámení se s mindfulness jako takovým (per se).

2/ seznámení se s mindfulness ve vztazích (RMT).

Workshop tedy nevyžaduje předchozí znalosti, ale ani je nevyklučuje.

Podmínkou je pouze ochota k aktivní účasti.

Autor:	Kamil Kalina, Klára Švarcová
Název příspěvku:	Cesta životem a černá labuť
Pracoviště:	(1) 1. LF UK a VFN, Klinika adiktologie; (2) SANANIM z.ú.
Grantová podpora:	Progres č. Q08/LF1; dotace RVKPP, MZ, hl. m. Praha

Klíčová slova:	„černá labuť“ – archetypy – symboly - náhodnost – narativní přístup
-----------------------	---

Jako „černou labuť“ označuje Nasim N. Taleb neočekávanou, ale přece jen (aspoň zpětně) předvídatelnou či aspoň tušenou událost, která podstatným způsobem zasáhne do příběhu našeho života. Účastníci workshopu budou tuto situaci modelovat pomocí tarotových karet (tzv. Zlatý tarot) a vykládacích karet Madame Lenormand. Karty jsou zde – v tradici autorovy praxe Kláry – zásadně používány k probuzení imaginace cestou archetypální a individuální či rodinné symboliky, nikoliv k věštění, předpovídání či k jiným zásahům do osobního prostoru. Maximální počet účastníků = 15.

Autor:	Kamil Kalina
Název příspěvku:	Od psychopatologie k psychoterapii – závislosti
Pracoviště:	(1) 1. LF UK a VFN, Klinika adiktologie; (2) SANANIM z.ú.
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	psychoterapie – závislosti – bio-psycho-sociální model - duální poruchy

8. června 2022 v době 17-20 hod. autor povede webinář pro členy odborných psychoterapeutických společností a nabízí jej zároveň jako živý workshop účastníkům konference jako alternativu posledního pozdního odpoledne a večera před závěrečným večírkem.

Workshop/webinář si klade za cíl zprostředkovat zainteresovaným koleům soudobý integrovaný (bio-psycho-sociální) koncept závislostní poruchy a ukázat na něm jednak psychopatologická východiska, jednak možnosti a meze terapeutických intervencí. Dále se bude zabývat pohledem hlavních psychoterapeutických směrů na závislostní poruchy a využitím jejich přístupů v psychoterapeutické praxi. Zvláštní pozornost bude věnována problematice duálních poruch jako komplikaci i výzvě pro psychoterapii. Součástí workshopu/webináře budou klinické ilustrace a kasuistické příklady z bohaté praxe autora.

Autor:	Jan Kolář, Edita Táborská Floriánová
Název příspěvku:	Role sportu v léčbě závislosti
Pracoviště:	
Grantová podpora:	Erasmus+ sport
Klíčová slova:	sport, life skills

Během workshopu budou prezentovány výstupy tříletého evropského projektu Reintegration Through Sport+ do něhož se zapojilo 10 organizací pracujících v oblasti adiktologie (TK, DC, ...) ze 7 evropských zemí pod koordinací řecké organizace KETHEA.

V první části workshopu bude představen projekt a jeho výstupy, především výsledky výzkumu realizovaného na vzorku 750 klientů a 500 pracovníků adiktologických služeb ze 7 evropských zemí. Výzkum mapuje všeobecný kontext využívání sportu v léčbě závislosti, zdroje a překážky implementace sportovních aktivit v léčbě závislosti na straně adiktologických služeb, vztah mezi pravidelnými pohybovými aktivitami a rozvojem adaptivních životních dovedností (life skills) v léčbě závislosti.

Druhá část bude teoreticky i prakticky zaměřena na aplikaci principů zážitkové pedagogiky při rozvoji životních dovedností prostřednictvím sportu v léčbě závislosti, a diskusi o roli sportu v léčbě závislosti mezi přítomnými zástupkyněmi a zástupci adiktologických služeb.

Autor:	Marek Laštovica, Gabriela Mahrová, Pavel Svoboda, Milan Rychnovský
Název příspěvku:	Pojďme si pro tu změnu!!!
Pracoviště:	PNMO Bílá Voda
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	adventure therapy, dobrodružství, zátěž, zážitek, léčba

Filozofie adventure therapy je filozofií abstinence.

Náš příspěvek se formou workshopu pokusí přerámovat známé téma zátěžových a zážitkových akcí v léčbě závislostí. Nikdo již snad dnes nepochybuje, že zažívání nepohody, prožívání společných chvil, překonávání překážek a posouvání vlastních limitů, má kultivující vliv na osobnost jedince. Velikost zátěže a forma aktivit však není určující. Co to tedy je. Jaké ingredience musí obsahovat prožitek, aby byl formativní, prorůstový, a dokonce doufáme že léčebný. Pojdme společně hledat odpověď. Od teoretického ukotvení adventure therapy, jako metody, přes zkušenosti pořadajících po ty nejpovolanější, naše klienty. Co si skutečně klienti z těchto aktivit berou, co očekávají a co opravdu v abstinenci využijí. Pokusíme se obhájit, že zážitek krátkého setkání se, sama se sebou, skrze dobrodružství lze generalizovat na vyšší filozofické celky našeho života.

Autor:	František Trantina, Tomáš Feifer, Pavel Bednář
Název příspěvku:	Systém adiktologické péče z pohledu klienta a destigmatizace v práci se závislými klienty - ukázkový kurz
Pracoviště:	Recovery-sdružení pacientů s diagnózou z
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	stigmatizace, destigmatizace, sebestigmatizace, závislost

V tomto workshopu chceme zkráceně ukázat program našeho kurzu: Jak se klient chová –

- 1) když aktivně užívá návykové látky a nechce změnu
- 2) kdy chce změnu, ale většinou neví jak na to
- 3) po léčbě a po ní (v abstinenci)

Dále chceme ukázat míru stigmatizace, jak v normálním životě, tak i ve službách zaměřených na závislé. A s tím související následnou sebestigmatizaci, která blokuje uzdravování pacienta.

Na závěr nácvik destigmatizace ve trojicích - pracovník, klient, pozorovatel. V tomto kurzu chceme ukázat, že nemoci těla jsou v mnohem menší míře zatíženy stigmatizací, než jakákoliv závislost, nebo jiné duševní onemocnění.

Autor:	David Věchet, Vladimír Kmoch
Název příspěvku:	Hudba a ideologie
Pracoviště:	Adiktologická ambulance Remedis brno
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	ideologie, hudba, cenzura, ovlivnění

Hudba byla v minulosti podobně i v současnosti využívána či zneužívána k ideologickým záměrům - pro účely propagandy, jako prostředek protestu, jako prostředek k vyjádření národní, rasové a sexuální identity i ve jménu náboženských, stranických a komerčních imperativů. V průběhu dějin lze vysledovat touhu po přivlastnění, ale i po kontrole a cenzuře hudby, a to nejen skladeb, jejich autorů, či interpretů. Ve středověku byl například takzvaný tritón označen jako "diabolus in musica" a jeho použití bylo zakázáno. Cenzura pak prostupuje dalšími stoletími vlastně až do současnosti. Současně existuje i spousta interpretů a autorů, kteří transparentně ve svých skladbách propagují různé názory, reflektují stav společnosti, nebo například organizují charitativní akce s různým přesahem a dopadem. Workshop nabídne exkurzi v historických i současných pomyslných vodách vztahů mezi ideologií a hudbou. Opět se bude jednat o kombinaci mluveného slova, vizuálních a hudebních ukázek podpořených o interakci s účastníky.

Anotace posterů (řazeno abecedně)

Autor:	Tomáš Damajka, Laura Krekulová, Vratislav Řehák, Zuzana Krumphanslová
Název příspěvku:	Terénní modul Programu komplexní péče pro pacienty s komorbiditou závislosti Remedis Praha
Pracoviště:	Remedis s.r.o., 1 LF UK
Grantová podpora:	Komplexní léčba syndromu závislosti - KOLO-S V A-62-16
Klíčová slova:	Terénní služba, nízkoprahová zdravotnická péče, pacienti s komorbiditou závislosti, virová hepatitida C, Remedis

Více než dvacet let realizuje zdravotnické zařízení Remedis v Praze „Program komplexní péče pro pacienty s komorbiditou závislosti“. Cílem komplexního přístupu není „pouze“ léčba infekčního či interního onemocnění, ale snaha o navázání dlouhodobé spolupráce s klientem a změna jeho životního stylu. Novou službou je zvýšení dostupnosti kompletní diagnostiky v terénu. Od června 2019 probíhá ve spolupráci s terénními programy Sananim pravidelné testování na krev a pohlavně přenosné infekce v sanitce u Hlavního nádraží v Praze. Během dvou let provozu (26.6. 2019 - 30. 6. 2021) bylo vyšetřeno 168 unikátních klientů. Celkem 133 (79 %) mělo pozitivní anti-HCV protilátku, z nich 83 (62 %) mělo detekovatelnou HCV RNA. Souhrnně bylo 49 % vyšetřených infekčních! Ve sledované skupině byly zachyceny HCV genotypy 1 a 3. Ze všech k léčbě indikovaných se podařilo zahájit protivirovou terapii u 25 pacientů. Většina z nich (17) se léčila v hepatologické poradně Remedis Praha, nebo v rámci vězeňského programu Remedis (6), 2 léčby byly v jiném zdravotnickém zařízení. Z 23 klientů se vyléčilo 17, reinfekce byla zjištěna u jednoho, 5 léčených nemá dosud odběry po léčbě z důvodů suboptimální spolupráce. Úspěšný a pacienty akceptovaný koncept nízkoprahové specializované zdravotní péče byl rozšířen o další modul, který jde vstříc vyloučeným a ohroženým jedincům.

Autor:	Martin Dolejš, Barbora Považanová, Lucie Vavrysová, Gabriel Kňážek, Katarína Banárová, Jaroslava Suchá
---------------	--

Název příspěvku:	Čeští a slovenští adolescenti v kyberprostoru
Pracoviště:	Katedra psychologie FF UP v Olomouci
Grantová podpora:	IGA_FF_2022_009 - Hodnotový systém generací Baby boomers, X, Y, Z pod vplyvom internetu
Klíčová slova:	kyberprostor, adolescence, sociální sítě, uživatelský profil

Poster představí výsledky z výzkumného projektu, který se zaměřoval na aktivity českých a slovenských adolescentů (11–19 let) v kyberprostoru. Online prostředí s sebou nese jak pozitivní aspekty, které přispívají a napomáhají k utváření a hledání vlastní identity, tak se dospívající mohou v online světě setkat i s riziky, která mohou vývoj jejich identity ohrozit. Ve snaze udržet krok s vývojem současných online trendů je naším cílem zachycení aktuálních aktivit v online prostředí, které se u skupiny dospívajících objevují. Do výzkumného projektu se zapojilo přes tři tisíce dívek a chlapců navštěvujících sekundární vzdělávací instituce (ISCED 2 a 3) v České republice a na Slovensku. Poster bude obsahovat důvody, které adolescenty vedou k používání internetu. Dále příspěvek představí, jaké vzory na internetu dospívající mají. Na jakých sociálních sítích mají své účty, kolik takovýchto účtů mají, kdy si založili svůj první profil, co na svých profilech prezentují a jak se chovají na sociálních sítích. Budou poskytnuty informace o počtu hodin, které dívky a chlapci tráví na internetu, na sociálních sítích či hraním počítačových her. V neposlední řadě budou prezentovány rozdíly mezi čtyřmi skupinami – čeští chlapci, české dívky, slovenští chlapci a slovenské dívky.

Autor:	Orlíková, B., Dvořáková, Z., Soběhart, R., Rod, A., Fanta, M.
Název příspěvku:	Adiktologické služby v době pandemie
Pracoviště:	Národní ústav duševního zdraví
Grantová podpora:	TA ČR - Projekt TL04000382
Klíčová slova:	pandemie, Covid-19, adiktologické služby, protidrogová politika

Poster prezentuje výstupy fokusních skupin vedených se zástupci adiktologických služeb a se zástupci veřejné správy (protidrogové politiky). Z výsledků vyplývá, že systém adiktologických služeb se se situací pandemie vyrovnal a vyrovnává především díky mimořádné flexibilitě a nasazení poskytovatelů služeb a některých zástupců veřejné správy. Koordinace a financování systému ze strany státu a místních samospráv jako celek však v průběhu pandemie nebylo dostatečné. Zástupci veřejné správy akcentují pozitivní případy, kdy naopak systém při financování reagoval flexibilně: např. mimořádné dotace, zjednodušení a zrychlení procesu žádosti o dotace, prodloužení dotací, uznání online výkonů zdravotními pojišťovnami. Mezi zástupci veřejné správy i adiktologických služeb silně rezonuje obava o další financování systému, s ohledem na zadlužení státu a pociťovanou druhořadost adiktologických služeb pro stát. Plánované omezení financování adiktologických služeb ze strany státu v souvislosti s rozpočtovým provizoriem je poskytovateli vnímáno silně negativně: nejen kvůli samotnému snížení prostředků, které poskytovatele staví do velmi složité situace, ale i způsobu jeho provedení – plošně, bez koordinace s akterní sítě služeb.

Autor:	Tomáš Skorkovský, Jan Vevera, Milan Beniš, Michal Miovský, Petr Popov
Název příspěvku:	Efektivita ústavní odvykací léčby v ČR u pacientů závislých na alkoholu a úskalí jejího vyhodnocování
Pracoviště:	
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	alkoholismus, závislost na alkoholu, léčba závislosti

Ústavní odvykací léčba představuje jeden ze základních pilířů léčby závislosti na alkoholu.

Jednotlivé pobytové léčebné programy se od sebe navzájem výrazně liší ve struktuře, v zastoupení a důrazu na jednotlivé terapeutické intervence a také v celkové délce programu. Možnosti srovnání efektivity jednotlivých

programů jsou omezené zejména z důvodů nedostatečné profilace a rozdílné metodiky studií.

Metodika: V této práci jsou předložena a vzájemně srovnávána data ze studií, které vyhodnocují úspěšnost střednědobé ústavní léčby závislosti u pacientů závislých na alkoholu na území ČR. K vyhledání studií byla použita databáze Bibliographia medica Czechoslovaca a Pubmed. Z výsledků jsme vybrali pouze studie publikované v odborných lékařských časopisech od roku 1970 do současnosti, ve kterých je katamnesticky sledována abstinence u pacientů závislých na alkoholu, kteří absolvovali střednědobou ústavní léčbu závislosti.

Výsledky: Zkoumané studie nalézají roční abstinenci u 42 až 76 % pacientů. Velikost rozptylu ve srovnávaných studiích je z velké části zapříčiněna rozdílnou metodikou, zejména rozdílnou definicí abstinence, tím, je-li hodnocena abstinence u všech pacientů, kteří vstoupili do léčby, nebo jen těch, kteří léčbu řádně dokončili a tím, je-li abstinence vztažena k počtu pacientů vstupujících do léčby, nebo k počtu pacientů, o kterých byly získány validní informace (AT ambulance, dotazníky). Velký vliv má i složení pacientů, ale vzhledem k absenci profilace u většiny srovnávaných studií, je možno brát v potaz pouze to, jedná-li se o prvoléčby či nikoliv.

Závěr: Střednědobá ústavní léčba závislosti pacientů závislých na alkoholu vede k roční abstinenci u 42 až 76 %. Jako hlavní problém práce se ukázala obtížná srovnatelnost jednotlivých studií pro jejich rozdílnou metodiku a nedostatečnou profilaci pacientů. Uniformní samozřejmě nejsou ani srovnávané léčebné programy, které poskytují různé terapeutické intervence v rozdílné intenzitě a délce. Adekvátní profilace pacientů, detailní popis terapeutických intervencí a identifikace účinných komponent terapeutického programu by mohla vést k vyšší efektivitě léčby a u určité skupiny pacientů i ke zkrácení doby léčby.

Autor:	Xenie Uholyeva, Michal Pitoňák
Název příspěvku:	Chemsex v Česku
Pracoviště:	Česká společnost AIDS pomoc, Národní ústav duševního zdraví

Grantová podpora:	výzkumný projekt č. 19-14801S „Menšinový stres neheterosexuálních lidí v Česku“ financovaný Grantovou agenturou ČR.
Klíčová slova:	chemsex, STI, pervitin, GHB/GBL, menšinový stres

Chemsex je celosvětový fenomén, který výrazně ovlivňuje gay scénu. Jak vypadá chemsex v Česku? Jaký je český uživatel chemsexu? Jak vnímají čeští uživatelé chemsexu svou motivaci? Je užitečné uvažovat o chemsexu v kontextu menšinového stresu?

Provedli jsme analýzu dat ze studie EMIS 2017. Přiblížíme sociálně ekonomickou situaci uživatelů (práce, partnerské vztahy), specifika sexu při chemsexu (používání kondomů, počet partnerů), užívání NL (které látky a jakým způsobem se v Česku při chemsexu užívají), a spokojenost uživatelů. Ukazuje se, že velká část českých uživatelů chemsexu se ve svých demografických charakteristikách moc neliší od kontrolní skupiny. Velké rozdíly jsou v počtu sexuálních partnerů a prodělaných STI (ve prospěch uživatelů chemsexu). Mezi NL, užívanými při chemsexu (mluvíme o tzv. fourchems), v Česku dominuje pervitin (75 % uživatelů chemsexu užilo pervitin v posledním měsíci, 28 % v posledních 24 hodinách), velmi rozšířená je GHB/GBL (54/15 %), překvapivě frekventovaný ketamin (13/6 %). Mefedron, který v mnoha jiných evropských zemích na chemsex scéně dominuje, u nás je okrajovou látkou (4/2 %).

Autor:	Helena Z.
Název příspěvku:	Struktura Anonymních alkoholiků aneb manažerská pyramida naruby
Pracoviště:	Anonymní alkoholici
Grantová podpora:	-
Klíčová slova:	Skupina Anonymních alkoholiků, komise, rada důvěrníků, kancelář všeobecných služeb

Anonymní alkoholici je společenství mužů a žen, kteří spolu vzájemně sdílejí své zkušenosti, sílu a naději, že mohou vyřešit svůj společný problém a pomoci ostatním k uzdravení se z alkoholizmu.

Jediným požadavkem pro členství v AA je touha přestat pít. Každá skupina by měla být autonomní s výjimkou případů, které ovlivňují ostatní skupiny nebo AA jako celek. Anonymní alkoholici by měli vždy zůstat neprofesionální, avšak naše služební střediska mohou zaměstnávat potřebné pracovníky.

ABECEDNÍ SEZNAM PŘÍSPĚVKŮ KONFERENCE

Ústní sdělení

„Apolinářská ideologie“ – svoboda a sebe/kontrola v léčebně terapeutickém přístupu léčby závislosti na alkoholu u Apolináře v letech 1948 až 1982

A kde jsem se to, #0!&!!, měla naučit?

Adiktologická ambulance pro děti a dospívající jako součást sociální služby NZDM

Adiktologická stacionární léčba a její možné využití z pohledu klientů

Adiktologické a psychiatrické intervence v azylových zařízeních pro bezdomovce s covid-19

Aktuální stav Harm Reduction služeb v ČR: silné a slabé stránky

Alkoholik a narkoman v českých (nejen) mediálních textech

Anonymita, jako základ všech našich tradic

Apolinářská ideologie TDA versus římsologická (ne)ideologie alkohol-alkoholismu

Děti a dospívající v pandemii - dopady uzavření škol na jejich duševní zdraví

Domácí detox

Dvojí cesty k jednomu cíli

Ekonomické aspekty regulace návykových látek

Formování profesního rámce a identity pracovníků v adiktologii: lze aktuální mezinárodní vývoj ve vzdělávání chápat jako posun od ideologie k pragmatismu?

Hodnocení proti alkoholové politice - výsledky výzkum české on-line populace

Chce to čas, jde o nedostatky dovedností pracovníků, nebo ideologie

„dospělosti“ není všemocná?

Ideologické proměny léčení závislosti v psychiatrické nemocnici v Bohnicích

Ideologie a ideje v adiktologii

Ideologie v adiktologii, adiktologie v ideologii

Idola specus - dvě ideologie ochranné léčby

ISSUP (The International Society of Substance Use Professionals)

Jak dostat děti z terapeutické komunity? - trhlina v ideologii komunitního života

Je součástí adiktologie i péče o lidské tělo?

Kdo je ohrožen nadměrným užíváním digitálních médií? Výsledky průzkumu užívání elektronických obrazovek dětmi mladšího školního věku

Komplexní přístup ke klientům s duálními diagnózami v programu substituční léčby

Kořeny římsologické (ne)ideologie v ideologii protialkoholní osvětové literatury

Kratom – zázračná bylina nebo nebezpečná droga?

Kroky a Tradice – Den po dni

Léčba digitálních závislostí a proměny přístupů v psychiatrii

Léčba závislostí ve vězení - více či méně komplikovaná cesta ke svobodě?

Metylfenidát v léčbě ADHD komorbidního se závislostí

Mindfulness v ambulantním a doléčovacím adiktologickém programu

Mindfulness ve vztazích; workshop RMT (Relational Mindfulness Training)

Mortalita pacientů v substituční léčbě závislosti na opioidech v Česku a Dánsku: Srovnávací studie

Možnosti peer podpory v procesu zotavení se z drogové závislosti

Mýty o terapeutické komunitě - včetně našich vlastních

Narcistické rysy osobnosti ve vztahu k úrovni osobnostní funkční schopnosti u pacientů se závislostí na návykových látkách

Následná péče pro klienty s duální diagnózou

Názorové proudy ovlivňující podobu arteterapie v adiktologii v ČR

Ne/binární genderová ideologie

NO LIMIT

Nositel příznaků vs. příznak - kazuistická práce s rodinou terapií závislosti na alkoholu za použití externalizace

Nové paradigma Harm Reduction v České republice aneb Souboj 5 -ismů a jednoho bódhisattvy

Od povinnosti k dobrovolnosti i ve skupinové psychoterapii: reflexe ročního experimentu s volitelnou skupinou

Otisky zraněné duše - keramické skupiny v léčbě závislých

Pacient s duální diagnózou v péči "vězeňského" adiktologa

Poučení z dějin antické medicíny: dobré správy pro psychoterapii závislostí

Práce s tématem závislost v azylovém domě pro matky s dětmi

Pregraduální vzdělávání lékařů v adiktologii v ČR a SR

Problematika posuzování invalidity u pacientů se syndromem závislosti
Psychoanalytická párová terapie v adiktologické ambulanci
Regulace trhu s konopím v ČR - dopadová studie a implementace jejích závěrů
Rozšiřování psychoterapeutických kompetencí adiktologa
Římsologie a covidová pandemie – co mají společného?
Sedm let adiktologické ambulance v Olomouci
Selektivní a indikovaná prevence užívání metamfetaminu založená na důkazech
Snižování míry stigmatizace závislostí na službách
Souhrn situace a doporučení pro politiku v oblasti závislostí v ČR
TENE, QUOD BENE (Drž se toho, co je správné)
Terapeutická práce s relapsem klienta v průběhu léčby v denním stacionáři
Umíme podporovat rodiny ovlivňované závislostí?
Válka je vůl
Vipassana - ideologie nebo nástroj v léčbě závislosti?
Vyhodnocení centralizace finančních prostředků ze státního rozpočtu na dotační programy protidrogové politiky
Využití hiporehabilitace v rezidenční léčbě závislostí v psychiatrické nemocnici.
Využití přechodového rituálu v terapeutické praxi
Vývoj a pilotní ověření regionálního vzdělávacího modulu prevence duševního onemocnění dětí a dospívajících s důrazem na rizikové chování – východiska a úskalí rozvoje projektu
Zákony pro lidi - vyhláška č.271/2012 Sb. (jak ochránit společnost před zdravotníky s diagnózou závislosti)
Zneužívání sedativ a hypnotik z pohledu uživatele

Workshopy

Cesta životem a černá labuť
Dvanáct kroků
Hudba a ideologie
Od psychopatologie k psychoterapii – závislosti
Pojďme si pro tu změnu!!!
Role sportu v léčbě závislostí

System adiktologické péče z pohledu klienta a destigmatizace v práci se závislími klienty - ukázkový kurz
Umění sebepéče aneb osobní rituály terapeuta

Postery

Adiktologické služby v době pandemie

Čeští a slovenští adolescenti v kyberprostoru

Efektivita ústavní odvykací léčby v ČR u pacientů závislých na alkoholu a úskalí jejího vyhodnocování

Chemsex v Česku

Struktura Anonymních alkoholiků aneb manažerská pyramida naruby

Terénní modul Programu komplexní péče pro pacienty s komorbiditou závislosti Remedis Praha

za finanční podporu děkujeme:

Úřad vlády České republiky

Heaton

JK Trading spol. r.o.
EXBIO Olomouc s.r.o.

KNIHA ABSTRAKT

XXVIII. mezinárodní konference Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP a 61. mezinárodní konference AT sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP AT sekce Slovenskej psychiatrickej spoločnosti

Tato publikace neprošla jazykovou úpravou.
Za jazykovou a obsahovou stránku anotací a názvů příspěvků
odpovídají autoři.

Editor: PhDr. Denisa Manková, Ph.D.
Odpovědný redaktor: PhDr. Denisa Manková, Ph.D.
Technický redaktor: Ing. BcA. Luděk Wellart

V roce 2021 jako účelovou publikaci vydalo nakladatelství:

MAGDALEM, s.r.o.
Třebohostická 564/9
100 00 Praha 10 – Strašnice

Tisk publikace:
JR Soft s.r.o.
Těšínská 1509/64
746 01 Opava

1. vydání
Náklad 300 kusů

ISBN: 978-80-88053-09-5
Neprodejné